

+

Római Katolikus Hittan Tanterv

A Szent István Társulat Hittankönyv sorozatához

Budapest, 2013.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
A tankönyvsorozat koncepciója	4
Célok.....	4
A megvalósítás pedagógiai koncepciója a koncentrikus tananyag elrendezés	4
A tanuló továbbhaladása, a magasabb évfolyamba lépés feltételei:.....	6
Ellenőrzés, értékelés, minősítés.....	6
Ajánlott irodalom:.....	6
Évfolyamonkénti témakörök.....	7
Beszélgetés Istennel - 1. évfolyam.....	7
Isten szava - 2. évfolyam	11
A Mennyei Atya gyermekei - 3. évfolyam	14
Élet a hitben - 4. évfolyam	18
A Könyvek Könyve - 5. évfolyam.....	21
A sziklára épült Egyház - 6. évfolyam	25
Isten útján - 7. évfolyam.....	29
Életünk Krisztus - 8. évfolyam	39
Bibliaismeret - 9. évfolyam	46
Egyháztörténelem - 10. évfolyam	49
Katolikus dogmatika és erkölccstan - 11. évfolyam	52
Liturgia és alapvető hittan - 12. évfolyam.....	55

Bevezetés

„Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket!
Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére,
és tanítsátok meg őket mindannak megtartására,
amit parancsoltam nektek.
S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.”
(Mt 28,19-20)

Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk,
amit szemünkkel láttunk,
amit szemléltünk, és amit a kezünkkel tapintottunk:
az élet Igéjét hirdetjük nektek.
(1Jn1,1)

Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek:
Jézus a Messiás, az Isten Fia,
s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében.
(Jn 20,31)

„A hitoktatást az Egyház mindig legfontosabb feladatai között tartotta számon, mivel a feltámadt Krisztus, közvetlenül a mennybemenetele előtt megparancsolta apostolainak, hogy tegyék tanítványaivá mind a nemzeteket, és tanítsák meg őket mindannak megtartására, amit rájuk bízott (vö. Mt 28,19). A köteletség mellé hatalmat is adott az apostoloknak arra, hogy a szemükkel látott és a fülükkel hallott dolgokat, amit láttak és megtapintottak, az élet igéjét, hirdessék az embereknek (vö. 1Jn 1,1). Ugyancsak köteleességükké tette és hatalmat adott nekik arra, hogy tekintéllyel magyarázzák az Úr tanítását: szavait, tetteit, jeleit, törvényeit. A Szentlelket is azért küldte el nekik, hogy e feladatuknak eleget tudjanak tenni.

Az Egyház ilyen irányú törekvéseit aránylag korán hitoktatásnak kezdték nevezni: a tanítványok összegyűjtését és oktatását; a segítségnyújtást ahhoz, hogy az emberek hinni tudjanak és el tudják fogadni Jézust az élő Isten Fiának és életet találjanak benne (Jn 20,31); hogy megtanítsák őket erre az életre, és így épüljön Krisztus titokzatos teste. És az Egyház soha nem hagyott fel azzal, hogy ezért erőfeszítéseket tegyen.”¹

Isten Jézus Krisztusban és Jézus Krisztus által arra hív minden embert, hogy a Szentlélekben fogadott fiaivá és így az Ő boldog életének örökösivé váljanak. Krisztus elküldte az apostolokat, és megbízta őket, hogy hirdessék az Evangéliumot. Az összes Krisztus-hívő is mind arra hivatott, hogy ezt a kincset nemzedékről nemzedékre továbbadja azáltal, hogy a hitet hirdeti, testvéri közösségben belőle él, s a liturgiában és az imádságban ünnepli.

„2013 szeptemberétől, tekintettel a megváltozott állami törvényekre, új helyzet alakul ki az iskolai hitoktatás terén. A bevezetésre kerülő erkölcsstan oktatással egyidejűleg lehetőség nyílik arra, hogy a „hit- és erkölcsstan” nevű tantárgy választásával, melyet az előbbi helyett kötelezően választható tárgyként jelöl meg a törvény, órarendi kereten belül részesüljenek a fiatalok megfelelő felekezeti hitoktatásban. Az új tantárgy ez év szeptemberében az általános iskolák első és ötödik évfolyamában kerül bevezetésre. A többi évfolyam tanulói felmenő rendszerben kapcsolódnak majd be, egyelőre azonban a többi osztályokban az eddigi módon kell jelentkezni és az eddigieknek megfelelően folyik a hitoktatás.”²

¹ II. JÁNOS PÁL PÁPA *Catechesi tradendae* apostoli buzdítás a Katolikus Egyház püspökeihez, papjaihoz és híveihez korunk hitoktatásáról 1.

² A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a hit- és erkölcsstan oktatásról – részlet <http://uj.katolikus.hu/cikk.php?h=1915> (Letöltés dátuma: 2013. március 02.)

A tankönyvsorozat koncepciója

„Mivel a nevelés lényegileg az ember kialakításában áll, hogy ti. milyennek kell lennie és hogyan kell viselkednie ebben a földi életben, hogy azt a fenséges célt, amelyre teremtve van, elérje, – világos, hogy nem lehet igazi nevelés az, amely ne volna végső cél felé irányozva. A gondviselés jelen rendjében ugyanis, miután Isten magát kinyilatkoztatta nekünk Egyszülött Fiában, aki egyedül az út, az igazság és az élet, nincsen tökéletes és teljes nevelés más, mint csak a krisztusi nevelés”.³

A sorozat az iskolák tizenkét évfolyamán történő széleskörű használatra íródott. Megfelel a plébániák által szervezett, és tartott katekézis céljaira is. Olyan tudást nyújt, amely elősegíti, hogy a felnövekvő nemzedék tagjai hitüket jól ismerő, és tudatosan gyakorló katolikusokká váljanak, olyan emberekké, akik nem sodródnak el a szekták, más vallások vagy a hitetlenség irányába.

Célok

A sorozat célja, hogy a hitet megismertesse az iskolás korosztállyal, megalapozza a liturgikus nevelést, megszilárdítsa a gyermekekben és a fiatalokban a keresztyén erkölcsi rendet, valamint az is, hogy imádságos életre neveljen, és a tanulókat olyan közösségi emberekké formálja, akik majd felnőttként szívesen bekapcsolódnak a missziós tevékenységbe is.

A megvalósítás pedagógiai koncepciója a koncentrikus tananyag elrendezés

A hitoktatásban való részvételt a piramis jellegű elrendezés szemlélteti, azaz az alsó évfolyamokon jóval nagyobb gyermeklétszám részesül hitoktatásban, mint a későbbiekben (ez a tendencia különösen a plébániái hitoktatásra jellemző), ezért célszerű a hittani ismeretek alapjainak teljes körét érinteni az első négy évfolyamon, hogy azok a diákok, akik a továbbiakban nem részesülnek hitoktatásban, legalább alapvető szinten átfogó képpel rendelkezzenek hitükről.

Azok a tanulók, akik a további négy, ill. nyolc évben is járnak hittanórákra, ugyanezeket az ismereteket felelevenítve, kiszélesítve, tágabb dimenzióba helyezve, részletesebben is megtanulhatják a sorozat kötetéből.

A koncentrikus tananyag elrendezés módszerét más tantárgyak esetében is sok éve sikeresen alkalmazzák, mert *a többször visszatérő ismeretek tartósabban és mélyebben maradnak meg* a tanulóknak, mint azok, amelyekkel csak egy évben foglalkoztak.

A koncentrikus tananyag elrendezés magában hordja a folyamatos ismétlés, és az életkornak megfelelő fogalomalkotás lehetőségét az összes ismeretkörben, továbbá azt az előnyt, hogy az egyes életkorokban más és más pedagógiai eljárásokat alkalmazva biztosabban megértik a különféle gondolkodási sajátosságokkal rendelkező tanulók az elsajátítandó ismereteket. Tág nevelési lehetőségeket is nyújt, mert minden életkorban az adott korcsoportnak megfelelő szinten, módon és formában ösztönözhetünk a tanított ismeretek kapcsán a hit megélésére, a hitből fakadó cselekedetekre.

³ XI. PIUS PÁPA *Az ifjúság keresztyén neveléséről* szóló enciklikája, *Divini illius Magistri* kezdetű apostoli körlevele 7.

Római Katolikus Hittan Tanterv

A hit- és erkölcs tanterv anyagának koncentrikus elrendezése a Szent István Társulat Hittankönyvei című sorozatban:

„más nyelvet igényel a tanítás továbbadása
az egyik embercsoport esetében,
mint a másikonál”⁴

A) A Biblia és a kinyilatkoztatás ismeretköre

- 2. évfolyamon: Isten szava (A bibliaismeret alapjai)
- 5. évfolyamon: A Könyvek Könyve (Bevezetés a Biblia világába)
- 9. évfolyamon: Bibliaismeret

B) Egyház-egyháztörténelem, liturgia, szentségek

- 3. évfolyamon: A Mennyei Atya gyermekei (Alapfokú ismeretek az Egyházzól)
- 6. évfolyamon: A sziklára épült Egyház (Egyháztörténelem)
- 10. évfolyamon: Egyháztörténelem

C) Erkölcs tan, dogmatika

- 4. évfolyamon: Élet a hitben (Hit- és erkölcs tan gyerekeknek)
- 7. évfolyamon: Isten útján (Dogmatika, Erkölcs tan)
- 11. évfolyamon: Katolikus dogmatika és erkölcs tan

D) Alapvető hittan és az ima a hívők életében

- 1. évfolyamon: Beszélgetés Istennel (Az imáról, a templomról és a szentmiséről gyerekeknek)
- 8. évfolyamon: Életünk Krisztus (Alapvető hittan, Liturgia, Szentségek, Az ima a hívők életében)
- 12. évfolyamon: Liturgia és alapvető hittan

A tankönyvek felépítése

Az **alsó tagozat** négy évfolyama számára **munkatankönyv** készült: hittankönyv és gyakorlásra lehetőséget kínáló munkafüzet egy kötetben. Az első osztályos tankönyv végén kivágható mellékletek találhatók. Mind a négy kötet végén a tartalomjegyzék előtti lapon lehetőség van arra, hogy a tanuló munkáját havonta értékelje a hitoktató, a tanulók pedig a házi feladatokat, és más fontos bejegyzéseket írhatnak bele.

A **felső tagozat** négy évfolyama és a **középiskola** négy évfolyama számára 40 leckéből álló kötetek készültek. Az egyes leckék végén színes szövegdobozokban kiemelve kérdések, feladatok találhatók. A tanulók a kérdések és feladatok segítségével ellenőrizhetik önmagukat, hogy sikerült-e eredményesen elsajátítaniuk a tananyagot. Amennyiben szeretnének még többet gyakorolni, ezt megtehetik a hittankönyv családhoz tartozó honlapon: www.hittansuli.hu

A **Hittansuli-honlapon** mind a négy felső tagozatos évfolyam számára, valamint a négy középiskolai évfolyam számára mód nyílik a tananyaghoz kapcsolódó gyakorló feladatok elvégzésére. A jól megoldott feladatokért jutalom pontokat kapnak a tanulók. A tanév végén a legtöbb pontot gyűjtők értékes jutalomban részesülnek.

A honlap a gyakorló feladatsorokon kívül tartalmaz még játékokat, dokumentumokat, hanganyagokat, filmeket, diasorokat, képeket, és más egyéb, a hitoktatásban hasznos segédleteket.

A hittankönyv család kiadványai színesek, kiemelésekkel, szükség esetén többféle betűszín alkalmazásával, ábrákkal, képekkel készültek.

⁴ II. JÁNOS PÁL PÁPA *Catechesi tradendae* apostoli buzdítás a Katolikus Egyház püspökeihez, papjaihoz és híveihez korunk hitoktatásáról 31.

A tanuló továbbhaladása, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló katolikus hittan tantárgyból magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket a tanév végén legalább elégséges /2/ szinten teljesítette. Az elégséges szintet az a tanuló éri el, aki a követelmények 50 %-át teljesítette.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

- A hittanár világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer alapján objektíven, igazságosan értékeli.
- A tanulónak önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez való viszonyítása fontos. Ez segíti őt abban, hogy a tőle telhető maximumot tudja nyújtani. Figyelembe kell venni, hogy nem minden gyermek egyformán hívő, hitvalló családból érkezik a hittanórára.
- A hit- és erkölcstan tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény.
- Az ellenőrzés kiterjed az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.
- A záró osztályzat tükrözi a tanuló évközi szerepléseit, és értékeli igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.
- Az értékelés-osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a tanterv követelményei határozzák meg.
- A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kap.

Ajánlott irodalom

Szentírás, Szent István Társulat, 2008.

TÖRÖK JÓZSEF: *Képes Biblia*, Szent István Társulat, 2008.

A Katolikus Egyház Katekizmus, Szent István Társulat, 2009.

A Katolikus Egyház Katekizmusának Komentáriuma, Szent István Társulat, 2006.

Internetes elérhetősége biztosított a **Hittansuli honlapon** a tanulóknak szóló dokumentumok között

DIÓS ISTVÁN (Szerk.): *A szentek élete*, Szent István Társulat, 2009.

KINDELMANN GYÖZŐ (Szerk.) *A család imakönyve*, Szent István Társulat, 2011.

KRÁNITZ MIHÁLY-SZOPKÓ MÁRK: *Teológiai kulcsfogalmak szótára*, Szent István Társulat, 2003.

Biblikus teológiai szótár, Szent István Társulat, 2009.

Lelkipásztori liturgikus lexikon, Vigilia Kiadó, 2008.

A katolikus dogmatika lexikona, Vigilia Kiadó, 2004.

Évfolyamonkénti témakörök

Beszélgetés Istennel - 1. évfolyam

(Az imáról, a templomról és a szentmiséről gyerekeknek)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: a konkrét dolgoktól halad a transzcendens felé, figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Ének-zene

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- író- és rajzeszközök
- olló
- ragasztó
- A Hittansuli honlapon a Tanulóknak menüpontban található segédanyagok:
 - jótett gyűjtő lap
 - a rózsafüzér titkai
 - alapvető imádságok
 - tankönyv-mellékletek
 - hanganyagok
 - szemléltető képek
 - feladatlapok

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A hittanórák segítenek feldolgozni a gyermekek mindennapi tapasztalatait, élményeit. Élményszerű fogalmat tudnak alkotni Istenről mint gondviselő Atyáról. A fogalmi jellegű feldolgozást érzelmi megközelítés egészíti ki. A gyermekek az imák tanulásának segítségével megismerkednek Jézus életének főbb eseményeivel és Szűz Máriával. Megtanulják a szentmisén használatos liturgikus tárgyak nevét, és a szentmiséhez kapcsolódó szövegeket, énekeket, imákat. Ismertté és érthetővé válnak számukra a vallási jelek, főbb szimbólumok; megismerkednek az egyházi élet személyeivel, eseményeivel és kellékeivel. Elsajátítják a keresztény viselkedésmód alapszabályait, és a rászorulókkal történő bánásmódot. A szentségimádáson való részvétel alkalmával a hittanár tudatosítja a gyermekekben, hogy Krisztus csodálatosan jelen van az Oltáriszentségben.

Nevelési cél:

Az első osztályos gyermek hitoktatásának nevelői feladata: *bevezetés a hitbe és a keresztény életbe*. A kisgyermek megtanulja, hogyan kell imádkozni, és az imán keresztül kapcsolatot teremteni Jézussal, és saját korának megfelelő szinten érteni és érezni az ima fontosságát. Segítsük őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra. Az imádkozás rendszeres és természetes tevékenységgé válik számára. A gyakorlati tevékenységek során a szerető és elfogadó közösségben vallásos élményekhez jut. A közös szentmiséken való részvétel elősegíti, hogy megtanuljon a gyermek szívből dicsőíteni, hálát adni, egyre hosszabb ideig odafigyelni a szentmise részeire, tanításaira.

Módszertani javaslatok:

- *Beszélgetések*: érzelmileg motivált, személyes jellegű hangvétel;
- *Megfigyelések*: a keresztény közösség tagjainak magatartását szemlélve kifejlődik a gyermekben a Jézusra és a másik emberre való odafigyelés képessége.
- *Rajzok*: segítségükkel a személyes hit kifejezhető, változatossá teszi a hittanóra munkaformáit;
- *Énekes-mozgásos és zenés gyakorlatok*: könnyebbé válik bizonyos hittartalmak megértése, memorizálása, örömteli pillanatokot szerez a tanulóknak.
- *Rendszerezés, összefoglalás*: rajzos formájában hozzájárul a gyermekek beszéltetéséhez, szókinccsének, kifejezésmódjának csiszolásához.
- *Motiválás, értékelés*: a fő szempont észrevenni a tanulóknak azt, ami jó és értékes, ami dicséretet érdemel. Szóbeli/írásbeli dicséret különböző formáinak folyamatos alkalmazása.

Tanulói tevékenységek:

- Kapcsolatteremtő közösségi játékok játszása hittanári irányítással;
- Tanórai beszélgetés a világról, az embertársi kapcsolatokról, a család imaszokásairól;
- Énektanulás, imádkozni tanulás;
- Rajzkészítés, színezés a templomról, vagy a tananyagot érintő egyéb témákról;
- A megszerzett ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása.

Tartalom

I. Az imáról

1. Ki az Isten?
 2. Mi az imádság?
 3. Hogyan imádkozhatunk?
 4. Hol lehet imádkozni?
 5. Mikor imádkozhatunk?
 6. Mit fejezhet ki az imádságunk?
 7. Mit imádkozzunk?
 8. Miért jó imádkozni?
 9. Mire figyeljünk, hogyan viselkedjünk ima közben?
- Rajzos összefoglalás*

II. Imádságok

1. A kereszttetés
 2. Ima reggel és este
 3. Ima étkezés előtt és után
 4. Ima szüleinkért
 5. A Miatyánk imádság
 6. Az Üdvözlégy imádság
 7. A Dicsőség ima
 8. Milyen imádság a litánia? Mi a szentségimádás?
 9. Milyen imádság a rózsafüzér?
 10. A keresztút ima
 11. Fohászok
 12. Énekelt imák
- Rajzos összefoglalás*

III. A templomról

1. Mi a templom?
 2. Milyen a templom?
 3. Milyen tárgyakat használnak a templomban?
 4. Miért megyünk templomba, hogyan viselkedjünk Isten házában?
- Rajzos összefoglalás*

IV. A szentmiséről

1. Mi a szentmise?
 2. Mikor menjünk szentmisére, hogyan viselkedjünk rajta?
 3. Ismerkedjünk a szentmise szövegével!
 4. Testhelyzetek a szentmisén
 5. Énekek a szentmisén
- Rajzos összefoglalás*

V. Gyakorlati tevékenységre épülő órák

1. Látogassunk meg egy templomot!
2. Vegyünk részt együtt rózsafüzér imán!

Római Katolikus Hittan Tanterv

3. Segítsünk együtt a rászorulóknak!
 4. Vegyünk részt együtt keresztúton!
 5. Vegyünk részt együtt szentmisén!
 6. Vegyünk részt együtt litánián, vagy szentségimádáson!
- Rajzos összefoglalás*

VI. Függelék

A leggyakrabban használt imádságok

Isten szava - 2. évfolyam (A bibliaismeret alapjai)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban**.

A tartalmi egységek sorrendje: a bibliai sorrendet követi, az ószövetségi teremtéstörténetől halad az újszövetségi témák feldolgozása felé figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Írás
- Ének-zene

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- füzet
- Biblia - Képes Biblia
- író- és rajzeszközök
- A Hittansuli honlapon a Tanulóknak menüpontban található segédanyagok:
 - jótett gyűjtő lap
 - alapvető imádságok
 - szemléltető képek
 - feladatok az Ószövetség történeteinek feldolgozásához
 - feladatok a bűnbánat és a bűnbocsánat szentségének feldolgozásához

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A hittanórán megtanulják a tanulók a Szentírás használatát, megismerik nyelvezetét és elsajátítják a legalapvetőbb bibliai történeteket, az órákon mintegy belenőnek a Szentírás rendszeres olvasásába.

Római Katolikus Hittan Tanterv

Az **Ószövetségi Szentírás** elbeszélései alapján megérezzük a gyermekekkel Istennek az egész történelmen végigvonuló végtelen, ajándékozó szeretetét, amellyel minden hűtlenség és engedetlenség ellenére sem hagyja az embert magára, hanem hű marad ígéreteihez, és nem vonja meg tőlünk gondoskodását. Az elbeszélések erkölcsi üzenetére is felhívjuk a figyelmet, és arra is, hogy a tanulók észrevegyék az elbeszélések **Újszövetségre mutató jellegét**.

Az **Újszövetségi Szentírásból** megismerik a gyermekek, hogy Isten szeretete oly hatalmas, hogy az emberekért „*egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.*”⁵ A történeti Jézus életének főbb eseményeit már sokkal részletesebben tanulmányozzák, mint az első osztályban, ahol csak néhány kiemelkedően fontos eseményről volt szó. Néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozásán keresztül bemutatjuk a gyermekeknek a jézusi tanítás lényegét.

Nevelési cél:

Ragadjuk meg a gyermekek bizalommal teli érdeklődését és irányítsuk azt Isten szeretetére. Tudatosítsuk bennük, hogy miként az ószövetségi ember élete, az ő életük is Isten kezében van. Segítsük őket abban, hogy mindennapi életükben bizalommal hagyatkozzanak a mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki bennünk a készséget, hogy figyeljenek a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

Közös élmények, cselekvések kapcsán az osztályközösség tagjai erősödnek összetartozásukban. Jézus tanításának ismeretében megtanulnak tudatosan reflektálni személyes életük eseményeire, feladataira. Segítsük a gyermeket annak felismerésében, hogy Jézus az ő barátja, aki hívja, szereti és tanítja őt. Tegyük képessé a gyermeket a Jézussal való szentségi találkozásra.

Módszertani javaslatok:

- játékos, mozgásos, kreatív elemek alkalmazása;
- szemléltető módszerek
 - rajzos magyarázó
 - szemléltető képek – Képes Biblia
 - diavetítés
- bábozás
- dramatizálás
- rendszerezés, összefoglalás rajzos formában
- motiválás, értékelés, dicséret

Tanulói tevékenységek:

- tanórai beszélgetés az ószövetségi történetek erkölcsi mondanivalójáról, és az újszövetségi példabeszédek értelméről;
- kötetlen imák megfogalmazása;
- az ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása
- rajzkészítés, színezés a bibliai történetekről;
- aktualizálás: történetek dramatizált előadása;
- közösségi játékok, társasjátékok (pl. betlehemi társasjáték) játszása hittanári irányítással;
- a megszerzett ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása.

⁵ Jn 3,16

Tartalom

I. Történetek az Ószövetségről

1. A Biblia – Ószövetségi Szentírás
 2. A világ teremtése
 3. Az első emberek: Ádám és Éva
 4. Káin és Ábel története
 5. A vízözön
 6. A bábeli torony
 7. Az ősatyák: Ábrahám, Izsák és Jákob
 8. József és testvérei
 9. József Egyiptomban
 10. Mózes születése
 11. Mózes küldetése –Isten bünteti Egyiptomot
 12. A választott nép kivonul Egyiptomból
 13. A tízparancsolat
 14. A választott nép bevonul az ígért földjére
 15. Sámson története
 16. Dávid és Góliát
 17. Salamon – a bölcs király
 18. Illés próféta
 19. Dániel az oroszlánok vermében
 20. Jónás próféta története
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

II. Történetek az Újszövetségből

1. A Biblia – Újszövetségi Szentírás
 2. Zakariás és Erzsébet – Keresztelő János születése
 3. Az angyali üdvözet
 4. Jézus születése
 5. A napkeleti bölcsek látogatása
 6. A Szent Család Egyiptomba menekül
 7. A tizenkét éves Jézus a templomban
 8. Jézus megkeresztelkedése
 9. A kánai menyegző
 10. Jézus feltámasztja Jairus leányát
 11. A vihar lecsendesítése
 12. Jézus meggyógyít egy vakot
 13. A csodálatos kenyérszaporítás
 14. Példabeszéd az irgalmas szamaritánusról
 15. Példabeszéd a tékozló fiúról
 16. Példabeszéd a magvetőről
 17. Jézus bevonul Jeruzsálembe
 18. Az utolsó vacsora – Jézust elfogják
 19. Jézus szenvedése és halála
 20. Jézus feltámadása és mennybemenetele
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

A Mennyei Atya gyermekei - 3. évfolyam

(Alapfokú ismeretek az Egyházzól)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: részben kronologikus, részben logikailag és fogalmilag egymásra épülő ismereteket tartalmaz a megértéshez és elsajátításhoz szükséges sorrendben figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Írás
- Környezetismeret
- Ének-zene

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- füzet
- író- és rajzeszközök
- Biblia
- A szentek élete
- Hozsanna
- A Hittansuli honlapon a Tanulóknak menüpontban található segédanyagok:
 - jótett gyűjtő lap a nagyböjtre
 - alapvető imádságok
 - szemléltető képek
 - feladatok az Ószövetség történeteinek feldolgozásához
 - feladatok a bűnbánat és a bűnbocsánat szentségének feldolgozásához

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A harmadik évfolyamon az egyháztani ismereteket még csupán alapozzuk, és megindítjuk a gyermeket a keresztyén életgyakorlatban. Az oktatásban a gyermekek közvetlen környezetükben (család, rokonok, emberek, osztály és templomi közösség) szerzett

Római Katolikus Hittan Tanterv

tapasztalataira építünk. A hittanárnak ügyelnie kell az elmélet és a keresztyén élet összhangjára. A hangsúlyt arra fektetjük, hogy a gyermek ismerje és szeresse az egyházat mint Isten népét, a Jézus Krisztusban hívők nagy családját, amelynek látható feje a római pápa. Ismerje a templom főbb liturgikus tárgyait, és tudjon a templomban megfelelő módon viselkedni, illetve a közös liturgiában részt venni. Tudja az alapvető imádságokat, az egyszerűbb egyházi énekeket.

A 3. évfolyamban a gyermekeknek ismerniük kell a hét szentség lényegét, el kell sajátítaniuk a bűnbánat szentségével, illetve az Oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat, mert ekkor készítjük fel őket az elsőáldozásra és a kiengesztelődés szentségére. A tanév során el kell a gyermekeknek sajátítaniuk a szentáldozáshoz és a szentgyónáshoz szükséges gyakorlati és elméleti alapismereteket, hogy méltó módon felkészülhessenek az Eucharisztia vételére.

Nevelési cél:

A Krisztus-központú gondolkodás, a rendszeres szentségi élet kialakítása, a hálaadás, az eucharisztikus és a bűnbánó lelkület megalapozása. A gyermekek számára példaképként állítjuk a szenteket, ezzel hozzásegítjük ahhoz a felismeréshez, hogy a Jézust követő ember válasza Isten szeretetére a Krisztus tanítása szerinti élet és a vele való találkozás az Eucharisziában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítjük, hogy a harmadik év végére felkészült legyen az Eucharisztia tudatos vételére. Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

Módszertani javaslatok:

- a tanulók beszélgetése - szókincsük gazdagítása
- a tananyaghoz tartozó szakkifejezések értő használatára nevelés
- játékos, mozgásos, kreatív elemek alkalmazása;
- szemléltető módszerek
 - rajzos magyarázó
 - szemléltető képek – Képes Biblia
 - diavetítés
- dramatizálás
- rendszerezés, összefoglalás rajzos formában
- motiválás, értékelés, dicséret

Tanulói tevékenységek

- tanórai beszélgetés a tananyagot érintő témakörökről;
- a munkatankönyv feladatainak megoldása;
- a Szentírás használatának gyakorlása;
- imák gyakorlása (pl. Üdvözlégy Mária, Úr angyala, keresztyéni ima, stb.)
- az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó egyházi énekek gyakorlása;
- rajzkészítés, színezés a szentek életéről;
- az ünnepeinkkel kapcsolatos történetek dramatizált előadása;
- közösségi játékok, társasjátékok játszása hittanári irányítással;
- a megszerzett ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása.

Tartalom

I. Az Egyház születése és fejlődése

1. Az Egyház születésnapja
 2. Növekszik az Egyház
 3. Üldözik az Egyházat
 4. Egyházunk ma
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

II. A teljes Egyház

1. A küzdő Egyház
 2. A szenvedő Egyház
 3. A megdicsőült Egyház
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

III. A liturgikus tér és a szentmise

1. A templom Isten háza
 2. A szentmise
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

IV. A szentségek

1. A keresztség szentsége
 2. A bérmálás szentsége
 3. Az Oltáriszentség
 4. A bűnbánat szentsége
 5. A betegek szentsége
 6. Az egyházi rend szentsége
 7. A házasság szentsége
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

V. Az egyházi év – ünnepeink

1. Az egyházi év
 2. Advent
 3. Karácsony
 4. Nagyböjt
 5. Virágvasárnap
 6. Nagycsütörtök
 7. Nagypéntek
 8. Húsvét
 9. Jézus mennybemenetele
 10. Pünkösöd
 11. Úrnapja
 12. Mária-ünnepek
 13. A vasárnap
- Rajzos összefoglalás – ismétlés*

VI. Legismertebb szentjeink

1. Példaképeink a szentek
2. Szent István király (970-1038)
3. Boldog Gizella (980-1059)
4. Szent Imre herceg (1007-1031)
5. Szent László király (1046-1095)
6. Árpád-házi Szent Erzsébet (1207-1231)
7. Árpád-házi Szent Margit (1242-1270)
8. Szent Miklós püspök (kb. 270-343)
9. Szent Benedek (480-547)
10. Assisi Szent Ferenc (1182-1226)
11. Pádúai Szent Antal (1195-1231)

Rajzos összefoglalás – ismétlés

Év végi összefoglalás

Római Katolikus Hittan Tanterv

Élet a hitben - 4. évfolyam
(Hit- és erkölcstan gyerekeknek)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi kapcsolódásokra, összefüggésekre épülő, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Rajz
- Technika
- Olvasás
- Írás
- Ének-zene
- Környezetismeret

Szükséges taneszközök, segédletek:

- tankönyv
- füzet
- író- és rajzeszközök
- Biblia
- A szentek élete
- Hozsanna
- A Hittansuli honlapon a Tanulóknak menüpontban található segédanyagok

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A negyedik évfolyamba járó gyermekek ismerjék az erény és a bűn fogalmát, az „isteni” erényeket, azok jelentőségét az ember életében. Ismerjék meg/fel a főbűnöket, illetve az ezekkel ellentétes „sarkalatos” erényeket. Tudatosítsák, hogy a szeretet Isten parancsainak hűséges követésében, jó cselekedetekben, a másokért való önzetlen áldozathozatalban, embertársaink javának előmozdításában nyilvánul meg. Értsék meg, hogy rossz tetteik sértik

Római Katolikus Hittan Tanterv

Istent, aki maga a Szeretet és azokat, akiket megbántottak vele. Ezt csak őszinte bánattal és bocsánatkéréssel tehetik jóvá. Ám azt is meg kell érteniük, hogy a rossz cselekedet az egész közösséget is sérti, megbontja egységét, harmóniáját, esetleg nem kívánt indulatot vált ki. Meg kell tanulniuk, hogy a rosszat jóvá kell tenni nemcsak szándékkal, hanem vagy szóval, vagy cselekedettel, vagy valami más módon. Mindez vonatkozik az egész keresztény életre. A bűnnel nemcsak embertársainkat, hanem Istent is megbántjuk. (Tízparancsolat) Jézus Krisztus mindezekért a bűneinkért szenvedte el a kereszthalált, hogy megváltson minket, nekünk pedig engesztelésünkkel kell megmutatni, hogy a jóvátételben mi is részt akarunk venni. A jóvátétellel tartozunk nemcsak Isten iránt, hanem az egyházi közösség iránt is. Ezeknek a céloknak az elérését segíti Isten tízparancsolata és az Egyház öt parancsa. Aki eszerint él, bátran tudja majd minden helyzetben megvallani keresztény hitét.

Nevelési cél:

A gyermekek bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Ismerje meg a keresztény értékeket, azokat a gyakorlati életben hasznosítsa. A gyermek tanuljon meg Isten jelenlétében élni, tanuljon meg Jézus tanítása szerint dönteni a mindennapi élet kérdéseiben. Nem az a jó keresztény, aki ismeri Jézus tanítását, hanem aki Jézus tanítása szerint él, aki erre törekszik. Nem elég tudni, mi a jó, mi a rossz, hanem a jót meg is kell tenni, a rosszat pedig el kell kerülni, Jézus tanítását életre kell váltani.

Módszertani javaslatok:

- a tanulók beszélgetése - szókincsük gazdagítása
- a tananyaghoz tartozó szakkifejezések értő használatára nevelés
- rajzos önkifejezés
- játékos, mozgásos, kreatív elemek alkalmazása;
- memorizálási gyakorlatok a tízparancsolathoz és az Egyház öt parancsához;
- rendszerezés, összefoglalás rajzos formában
- motiválás, értékelés, dicséret

Tanulói tevékenységek

- tanórai beszélgetések az ember megváltozásának, a megtérésnek a lehetőségéről;
- a munkatankönyv feladatainak megoldása;
- az ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe;
- bűnbánat-imádságok megfogalmazása a füzetbe;
- csoportmunkában plakát készítése az irgalmasság testi/lelki cselekedeteiről;
- a tízparancsolat memorizálása labdajátékkal (10 számot írunk rá, és amelyik felé esik, mikor elkapja, a számhoz tartozó parancsolatot meg kell mondania)

Tartalom

I. Erkölcsi életünk alapfogalmai

1. A bűn és következményei
2. A kegyelem és a kísértés
3. A bűnös ember és Isten
4. A bűnbánat és a megtérés
5. A bűnbocsánat és a megbocsátás
6. Erények – a bennünk lévő jó
7. Az „isteni” erények
8. A „sarkalatos” erények
9. Felelősségünk – a szabad akarat
10. A hét „főbűn”
11. Az örök élet

Rajzos összefoglalás – ismétlés

II. Tízparancsolat – Főparancs – Boldogságok

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!
11. A főparancs
12. A boldogságok

Rajzos összefoglalás – ismétlés

III. Az Egyház öt parancsa – Az irgalmasság cselekedetei

1. A vasárnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!
3. Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozzál!
4. Házasságodat az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!
6. Az irgalmasság testi cselekedetei
7. Az irgalmasság lelki cselekedetei

Rajzos összefoglalás – ismétlés

IV. A Katolikus Egyház hitvallása

1. Mi a „Hitvallás”?
2. Hiszek az Atyaistenben
3. Hiszek Jézus Krisztusban
4. Hiszek a Szentlélekben
5. Hiszem az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat
6. Hiszem a bűnök bocsánatát; a test feltámadását és az örök életet

Rajzos összefoglalás – ismétlés

Év végi összefoglalás

A Könyvek Könyve - 5. évfolyam (Bevezetés a Biblia világába)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: a Biblia felépítését és az ebből adódó logikai és tartalmi összefüggéseket követi figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Az ötödik évfolyamba járó gyermek ismerje meg az üdvtörténet egyes eseményeit, és bennük Isten üzenetét. Csodálkozzon rá az előképekre, ismerje fel beteljesüléseket az újszövetségben. Legyen fogalma az ószövetség nagy korszakainak egyes eseményeiről. Ismerje a tanító elbeszélések tanulságát, tudjon nyitott lélekkel figyelni Isten üzenetére, és tudja azt megvalósítani saját életében. Ehhez nyújtanak segítséget azok a példák is, melyeket a közelmúlt eseményeiből válogatott a tankönyvbe példaként a szerző.

Nevelési cél:

Tanítsuk meg a tanulót annak tudatosítására, hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni, megélni és másoknak továbbadni. Szeresse az Egyházat. Szívesen olvassa a Szentírást, tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

Római Katolikus Hittan Tanterv

Módszertani javaslatok:

- Olvastatás: egyéni, hangos, értő módon;
- Tartalom elmondása;
- Irányított tanári kérdésekkel rávezetni a Szentírás mondanivalójára;
- Tanórai beszélgetés az áldozatot vállaló szeretet lehetőségeiről;
- A **Hittansuli honlapon** való tájékozódás megtanítása, feladatok megoldása;

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések:

1. Miért élünk a világon?

Azért élünk a világon, hogy Istent és szeretetét megismerjük, ezt viszonzzuk, és eljussunk az örök életre.

2. Hogyan szerette Isten a világot?

Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát, Jézus Krisztust adta érte.

3. Hogyan viszonzzuk Isten szeretetét?

Isten szeretetét úgy viszonzzuk, hogy hiszünk Jézus Krisztusban: rábízuk életünket, és elfogadjuk tanítását.

4. Mit kell hinnünk?

Azt kell hinnünk, amit Isten kinyilatkoztatott.

5. Mi a kinyilatkoztatás?

A kinyilatkoztatás Isten üzenete az emberekhez.

6. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?

Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást Anyaszentegyházára bízta.

7. Hogyan őrzi az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?

Az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást a Szentírásban és a Szentagyományban őrzi.

8. Mi a Szentírás?

A Szentírás azoknak a könyveknek a gyűjteménye, amelyeket az Anyaszentegyház Istentől sugalmazottaknak ismer el.

9. Mi a sugalmazás?

A sugalmazás a Szentléleknek az a tevékenysége, amivel biztosítja, hogy a sugalmazott emberek le tudják írni biztosan, hűségesen és tévedés nélkül Istennek a mi üdvösségünkre adott üzenetét.

10. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?

A Szentírás könyveit két részre osztjuk: az Ószövetség könyveire és az Újszövetség könyveire.

11. Mi a Szentagyomány?

A Szentagyomány az Anyaszentegyház élő tanítása, amely az apostolok igehirdetésén alapul.

12. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?

A teljes kinyilatkoztatás a katolikus keresztény vallásban található meg.

13. Milyen vallásúak vagyunk?

Mi katolikus keresztény vallásúak vagyunk.

Tartalom

Előszó

I. AZ ÓSZÖVETSÉG

1. Mi a Biblia?
2. Az ószövetségi történelem dióhéjban
3. Az első teremtéstörténet
4. Szeretetre teremtett
5. A bűnbeesés
6. Káin és Ábel
7. Ábrahám, Isten barátja
8. Izmael és Izsák
9. Ábrahám áldozata
10. „Az Úr Józseffel volt”
11. Mózes
12. A pusztai vándorlás
13. A bírák kora
14. Sámuel és Saul
15. Dávid
16. Illés
17. Izajás
18. Jeremiás és Ezekiel
19. Zsoltárok
20. Jónás

II. AZ ÚJSZÖVETSÉG

21. Az Újszövetségi Szentírás könyvei
22. Jézus életének történeti kerete
23. Megszületett a Megváltó
24. „Készítsétek az Úr útját!”
25. Elérkezett az Isten Országáa
26. „A vámosok és a bűnösök barátja”
27. Jézus példabeszédei
28. Akik Jézus ellen döntöttek
29. „Körüljárt és jót tett” (ApCsel 10,38)
30. Jézus bevonulása Jeruzsálembe
31. Az utolsó vacsora
32. A passió
33. „Nincs itt, feltámadt!”
34. Az Egyház születése
35. Péter, a szikla
36. Saulból Pál
37. „Megmutatom neki, mennyit kell értem szenvednie” (ApCsel 9,16)

Római Katolikus Hittan Tanterv

- 38. A szeretet himnusza
- 39. Szent Pál tanítása
- 40. „Isten a szeretet” (1Jn 4,7)

A sziklára épült Egyház - 6. évfolyam (Egyháztörténelem)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: kronologikus, történeti jellegű témakört dolgoz fel, figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Az Egyház születésének és történelmének bemutatása kapcsán tudatosítjuk a tanulóknak, hogy az Egyház történelme a Jézus Krisztusban kezdődő újszövetségi üdvtörténet folytatása. Megtanítjuk őket arra is, hogy hívő szemmel szemléljék ezeket az eseményeket, vegyék észre, hogy az Egyház életének valamennyi történésében Isten működik, és az eseményeken keresztül Ő készíti elő az emberiség üdvösségét.

Nevelési cél:

Rávezetjük tanítványainkat arra, hogy a történelmi eseményekben mindig az üdvösségünket munkáló Istent fedezzék fel. Megtanítjuk őket arra is, hogy saját életük eseményeit is annak fényében szemléljék, hogy Isten hozzájuk is közeledni akar csakúgy, mint az egyháztörténelem nagyjaihoz, és el akarja vezetni őket is az örök élet útjára. Az utolsó fejezet jövőképet is rajzol a fiatalok elé: bemutatja a megújuló Egyházat és kijelöli benne az ember feladatát és felelősségét a világ iránt.

Római Katolikus Hittan Tanterv

Módszertani javaslatok:

- Csoportmunka megszervezése:
 - plakát vagy kiállítás készítése az osztályban az egyház missziós tevékenységének bemutatására;
 - információk, képek gyűjtése az Internetről a vértanúkról;
 - közzététel az osztályfaliújságon;
- A Szentírás értő olvastatása az Apostolok Cselekedeteinek elbeszéléseiből;
- A hallott, látott és olvasott tananyag irányított megbeszélése;
- Képességfejlesztés:
 - A szóbeli és írott szövegek megértési képességének fejlesztése;
 - Írásbeli szövegek alkotása, közös értékelése;
- A **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása;

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések:**Az Egyházzól****78. Mi az Anyaszentegyház?**

Az Anyaszentegyház Isten újszövetségi népe, Krisztus titokzatos teste.

79. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?

Azok a megkeresztelt emberek, akik elfogadják a katolikus hitet és az Egyház szentségeit, közösségben a pápával és püspökeikkel.

80. Ki alapította az Anyaszentegyházat?

Az Anyaszentegyházat Jézus Krisztus alapította.

81. Ki az Anyaszentegyház láthatatlan feje?

Az Anyaszentegyház láthatatlan feje maga Jézus Krisztus.

82. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház látható fejévé?

Jézus Krisztus Szent Péter apostolt tette az Anyaszentegyház látható fejévé.

83. Ki ma az Egyház látható feje?

Az Egyház látható feje Szent Péter utóda, a római pápa.

84. Kik az Egyház püspökei?

Az Egyház püspökei az apostolok utódai, az egyházmegyék főpásztorai, egységben a pápával.

85. Kik segítik a püspököket küldetésükben?

A püspököket küldetésükben az áldozópapok és a diakónusok segítik.

86. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?

A világi hívek küldetése, hogy együttműködve lelkipásztoraikkal építsék Krisztus testét, mindenki a maga élethivatásának megfelelően.

87. Hány egyházat alapított Jézus Krisztus?

Jézus Krisztus egyetlen Egyházat alapított, ennek látható megvalósulásán fáradozik az ökumenikus mozgalom.

88. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?

Jézus Krisztus Egyházának ezek a lényeges tulajdonságai: egy, szent, katolikus (egyetemes), apostoli.

89. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?

Az Úr Jézus azért alapította az Egyházat, hogy Isten Országát terjesztve az örök üdvösségre vezesse az embereket.

90. Kihez szól az Egyház küldetése?

Az Egyház küldetése minden emberhez szól.

91. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?

Az igaz hitet tévedés nélkül a pápa és a vele egyesült püspökök tanítják.

92. Miben nem tévedhet a tanító Egyház?

A tanító Egyház a hit és erkölcs tanításában nem tévedhet.

93. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?

Az Egyház tévedhetetlenségét Krisztus ígérete, a Szentlélek működése biztosítja.

94. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?

Az zárja ki magát az Egyház közösségéből, aki megismert katolikus hitét megtagadja.

95. Mit jelent a szentek közössége?

A szentek közössége azt jelenti, hogy az Egyház élő és meghalt hívei Krisztussal és egymással összetartoznak, és egymáson segíthetnek.

96. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?

A szentek közösségéhez tartoznak:

1. a földön élő keresztények, vagyis a zárandokegyház;
2. a tisztítóhelyen szenvedő lelkek, vagyis a szenvedő egyház;
3. az üdvözültek a mennyországban, vagyis a győzedelmes egyház.

97. Mivel segítenek minket az üdvözültek?

Római Katolikus Hittan Tanterv

Az üdvözültek azzal segítenek minket, hogy közbenjárnak értünk.

98. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?

A tisztítóhelyen szenvedő lelkeken imádsággal, jócselekedetekkel, bűcsúkkal és különösen szentmiseáldozattal segíthetünk.

99. Hogyan segítik egymást a zarándokegyház tagjai az üdvösség útján?

A zarándokegyház tagjai imádsággal, áldozattal és tanúságtétellel segítik egymást az üdvösség útján.

100. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?

Az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról azt tanítja, hogy az Egyház szolgálata által Istentől minden bűnre bocsánatot nyerhetünk.

101. Mit jelent a rítus?

A rítus azt jelenti, hogy az azonos hitet valló katolikus keresztények saját egyházi törvények, böjti fegyelem és szertartások által vallják meg hitüket.

102. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?

Magyarországon latin, görög és örmény rítusú katolikus keresztények élnek.

Tartalom

Előszó

I. AZ ŐSKERESZTÉNY EGYHÁZI ÉLET – A II-IV. SZÁZAD VÉGE

1. Így éltek keresztény őseink
2. „Aki megvall engem az emberek előtt...”
A vértanúk vetése (Szent Polikárp története – olvasmány)
3. A nagy fordulat
4. Felelősség a világért
Egy keresztény ifjú pályafutása a Római Birodalomban
(Szent Márton élete – olvasmány)
5. A tanítás hiteles!
6. Összefoglalás – „Győztél Galileai!”

II. MEGSZÜLETIK A KERESZTÉNY EURÓPA – KORA KÖZÉPKOR: IV-X. SZÁZAD

7. Nehéz idők
8. „Ne féljetek, veletek maradok...”
9. „Imádkozzál és dolgozzál!”
Akik az igét terjesztették (Európa nagy térítői – olvasmány)
10. Keleti keresztény testvéreink
11. A Szent Római Birodalom
„Ments meg minket, Uram!” (Életkép a IX-X. századi Európából – olvasmány)
12. A megtisztult keresztény szellem
13. Összefoglalás – Megszületett a keresztény Európa

III. A NYUGATI KERESZTÉNYSÉG VIRÁGKORA

14. Egyházi hatalom és világi hatalom
15. „Magyarok fénye, ország reménye...”
A szent király intelmei (A legendák és a Képes krónika nyomán – olvasmány)
16. „Védjétek meg a Szentföldet!”
17. Vissza z ősforráshoz!
18. Szent királyi sarjak kora
„... könyörögnek ők tépett hazánkért” (Az Árpád-ház női szentjei – olvasmány)
19. „Mindent Isten dicsőségére!”
20. Összefoglalás – A virágzó középkori élet Európában

IV. A SZÉTHULLÓ KERESZTÉNY EGYSÉG

21. Fények és árnyak
22. A déli harangszó
23. A reformáció
A keresztény hűség (Morus Tamás életpéldája – olvasmány)
24. A hitviták tüzeiben
25. Az egyházi megújulás
A táguló világ (Olvasmány)
26. Utak a megújulásban
„Csupán a szeretet” (Példák a szentek életéből – olvasmány)
27. Összefoglalás – Krisztusban élünk!

V. A FORRONGÓ EURÓPA – A XVII-XIX. SZÁZAD

28. „Istennel a hazáért és a szabadságért!”
29. Új eszmék sorában
30. „Újítsd meg, Uram, szívemet!”
„Krisztus szeretete sürget!” (Akik a lelkek megújulásáért dolgoztak – olvasmány)
31. Szent Péter öröksége
32. Élnek-e még szentek?
33. Összefoglalás – Az újkori Egyház

VI. KRISZTUS NÉPE A MODERN VILÁGBAN

34. Van-e jövője a kereszténységnek?
35. Mindent megújítani Krisztusban
36. Az emberség próbája
37. Akik magukra vették az elhagyatottak sorsát
38. A zsinati Egyház
A szeretet pápája (XXIII. János életpéldája – olvasmány)
39. A nyitott kapuk
40. Összefoglalás – „Legyen mindenki előtt nyitott ház!”

Isten útján - 7. évfolyam (Dogmatika, Erkölcstan)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban**.

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi és tartalmi összefüggésekre épülő, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A dogmatika tantárgy keretében a tanulók megtanulják pontosan megfogalmazni a hitigazságokat. Ez megalapozza tudásukat, és előkészíti a továbbhaladást a hit útján. A mai világban nagyon sokféle hatás éri az embereket. Az erkölcstani fejezet segítségével rá kell ébreszteni a tanulókat arra, hogy az erkölcsi törvények az emberek személyes boldogságát és az egész közösség életének harmóniáját és javát szolgálják, és minden ember számára kötelező érvényűek. Így vezethetjük el őket a bérmálás szentségéhez, amelyben a Szentlélek bőséges kegyelmét kapják a saját üdvösségükre, az Anyaszentegyház és az egész emberiség javára. Az üdvtörténet erkölcsi tanulságainak feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy a konkrét ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó isteni terv felfedezése és szabad megvalósítása. Rámutatunk a személyre szóló isteni elgondolást szétziláló bűn veszélyeire és arra a tényre, hogy a lényünket romboló bűn okozta károk helyreállítása csak Jézus Krisztus megváltói halála és feltámadása által lehetséges.

Római Katolikus Hittan Tanterv

Nevelési cél:

Az erkölcsi élet válasz Isten hívó szavára. Segítsük a tanulót, hogy felfedezze: az ő személyes boldogságának elérése Jézus Krisztusban lehetséges. Segítsük továbbá a helyes vallásosság kialakításában. Bátorítsuk, hogy bizalommal valósítsa meg életében az evangélium tanítását és élje meg az Isten –és emberszeretetet.

Módszertani javaslatok:

- szépirodalmi alkotásokban kerestetni a jót;
- adatok gyűjtése csoportmunkában pl. Assisi Szent Ferencről, Kalazanci Szent Józsefről, stb.
- beszélgetések az emberekkel: keresni bennük a jót, felismerni a rosszat;
- összekapcsolni a jó keresésében a történelemből tanultakat a Szentírás tanításával: pl. olyan egyházi személyeket keresni, akik védték az üldözötteket valamely veszély idején vagy háborúban;
- versenyfeladatok megoldása;
- a **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása;

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések:**Az Apostoli Hitvallás****14. Mi az apostoli hitvallás?**

Az apostoli hitvallás hitünk rövid foglalata.

15. Hogyan szól az apostoli hitvallás?

(Az apostoli hitvallás ökumenikus szövege.)

Hiszek egy Istenben,

mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban,

aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától,

szenvedett Poncius Pilátus alatt;

megfeszítették, meghalt és eltemették.

Alászállt a poklokra,

harmadnapon feltámadt a halottak közül,

fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján;

onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben.

Hiszem az egyetemes Anyaszentegyházat, a szentek közösségét,

a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet.

Ámen.

16. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?

Az apostoli hitvallásban megvalljuk, hogy hiszünk a háromszemélyű egy Istenben: az Atyában, a Fiúban és a Szentlélekben; Teremtőnkben, Megváltónkban és Megszentelőnkben.

Istenről**17. Ki az Isten?**

Isten az egész világ teremtő Ura és a mi mennyei Atyánk.

18. Milyen az Isten?

Isten egészen más, mint a világ: Isten Szent és örökkévaló.

19. Hol van az Isten?

Isten mindenütt jelen van: benne élünk, mozgunk és vagyunk.

20. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?

Azért nem látjuk Istent földi életünkben, mert Ő lélek.

21. Honnan tudjuk, hogy van Isten?

Eszünk mondja, és a kinyilatkoztatás hirdeti, hogy van Isten.

22. Mit tud az Isten?

Isten mindent tud.

23. Mit tehet meg az Isten?

Isten mindent megtehet, amit csak akar, Isten mindenható.

24. Mit akar az Isten?

Isten a jót akarja, a rosszat nem, azt csak megengedi, ő végtelenül szent.

25. Miért engedi meg Isten a rosszat?

Római Katolikus Hittan Tanterv

Isten a nagyobb jó érdekében engedi meg a rosszat.

26. Milyen irántunk az Isten?

Isten szeret minket, ezért igazságos és irgalmas hozzánk.

27. Hány Isten van?

Egy Isten van, aki három személy: Atya, Fiú és Szentlélek.

28. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?

A három isteni személyt egy szóval Szentháromságnak nevezzük.

A teremtésről

29. Ki teremtette a világot?

A világot Isten teremtette.

30. Hogyan teremtette Isten a világot?

Isten csak akarta, hogy legyen, és meglett minden.

31. Mit tesz Isten most is a világgal?

Isten most is gondoskodik a világról, fenntartja és kormányozza.

32. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?

Isten úgy gondoskodik az emberekről, hogy mindenkinek megadja, ami az üdvösségéhez szükséges.

Az angyalokról

33. Kik az angyalok?

Az angyalok teremtett lelkek, akiknek értelmük és szabad akaratuk van, de testük nincs.

34. Honnan tudunk az angyalokról?

Az angyalokról a kinyilatkoztatásból tudunk.

35. Milyen angyalokat teremtett Isten?

Isten csak jó angyalokat teremtett.

36. Jók maradtak-e mind az angyalok?

Az angyalok nem maradtak mind jók. Egyesek vétkeztek, ezek a gonosz lelkek, vagyis az ördögök.

37. Milyenek irántunk az angyalok?

Az angyalok szeretnek minket, imádkoznak értünk, és az üdvösség útján segítenek bennünket.

38. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket őriznek?

Azokat az angyalokat, akik minket őriznek, őrangyaloknak nevezzük.

Az emberről

39. Ki az ember?

Az ember Isten képére és hasonlatosságára teremtett személy, akinek teste és lelke van.

40. Mi az emberi méltóság alapja?

Az emberi méltóság alapja, hogy Isten értelmet és szabad akaratot adott nekünk, és meghívott az örök életre.

41. Milyennek teremtette Isten az embert?

Isten az embert férfinak és nőnek teremtette. Jónak teremtette, és gyermekévé fogadta.

42. Mi rontotta meg az emberek életét?

Az emberek életét az első bűn rontotta meg. Ezt a bűnt ősbűnnek nevezzük.

43. Mi lett az ősbűn következménye?

Az ősbűn következménye: 1. Elvesztettük az istengyermeki életet; 2. Emberi természetünk is megsérült. Ez minden ember öröksége: az áteredő bűn.

44. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?

Isten Megváltót ígért és küldött, hogy az embereket a bűntől megváltsa és üdvözítse.

Jézus Krisztusról

45. Ki váltotta meg a világot?

A világot Jézus Krisztus váltotta meg.

46. Kicsoda Jézus Krisztus?

Jézus Krisztus a második isteni személy, Isten egyszülött Fia, aki értünk emberré lett.

47. Mit jelent Jézus neve?

Jézus neve Megváltót, Szabadítót, Üdvözítőt jelent.

48. Mit jelent a Krisztus szó?

A Krisztus szó Messiást, Fölkentet jelent.

49. Hogyan lett a Fiúisten emberré?

A Fiúisten úgy lett emberré, hogy a Szentlélek ereje által Szűz Máriától emberi testet és lelket vett fel.

50. Jézus Krisztus Isten vagy ember?

Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember. Ő az Istenember.

51. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?

Isten Szűz Máriát választotta ki, hogy a Megváltó anyja legyen.

52. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?

Az istenanyaságot, a szeplőtelen fogantatást, a szűzi anyaságot, a büntelen életet és a mennybevételt. Ő az Egyház édesanyja.

53. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?

Jézus Krisztus nevelőapja Szent József volt.

54. Miért lett a Fiúisten emberré?

A Fiúisten azért lett emberré, hogy az Atyát megdicsőítse, minket szóval és példával tanítson, életével, halálával és feltámadásával megváltson.

Római Katolikus Hittan Tanterv

55. Hol született Jézus?

Jézus Betlehemben született.

56. Hol nevelkedett Jézus?

Jézus Názáretben nevelkedett.

57. Mikor kezdett Jézus tanítani?

Jézus mintegy 30 éves korában kezdett tanítani.

58. Mit tanított az Úr Jézus?

Az Úr Jézus azt tanította, amit hinnünk és cselekednünk kell, hogy Isten gyermekei és Isten Országának tagjai legyünk.

59. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?

Az Úr Jézus tanítását evangéliumnak, vagyis örömhírek nevezzük.

60. Mit szenvedett értünk Jézus élete utolsó napjaiban?

1. Az Olajfák hegyén vérrel verítékezett;
2. megostorozták;
3. tövissel megkoronázták;
4. a keresztet hordozta;
5. keresztre feszítve meghalt a Golgotán.

61. Miért szenvedett és halt meg Jézus?

Jézus azért szenvedett és halt meg, hogy megszabadítson minket a bűntől és a kárhozattól, és visszaszerezze az üdvösséghez szükséges kegyelmet.

62. Mire tanít minket Jézus szenvedésével és kereszthalálával?

Jézus szenvedésével és kereszthalálával arra tanít minket, hogy a mi keresztjeinknek is érdemszerző értéke van.

63. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?

Jézus nem volt kénytelen szenvedni, önként áldozta fel magát minden ember bűnéért.

64. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?

Jézus kereszthalálát nagypénteken ünnepeljük.

65. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus „alászállt a poklokra”?

Ez a kifejezés azt jelenti, hogy Jézus valóban meghalt, és a megváltás az előtte elhunytakra is kiterjed.

66. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?

Jézus halála után harmadnapon, húsvét vasárnapján, dicsőségesen feltámadt.

67. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?

Jézus feltámadása annyit jelent, hogy győzött a bűn és a halál fölött, ezért hitünk alapja és reményünk záloga: Ő az élő és feltámadt Úr.

68. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?

Azt jelenti, hogy Jézus befejezte földi küldetését, és többé már nem hal meg.

69. Mit jelentenek e szavak: „ott ül a mindenható Atya Isten jobbján”?

E szavak azt jelentik, hogy Jézus emberi természetével is részt vesz az Atya dicsőségében és közbenjár értünk.

70. Mikor jön el ismét Jézus?

Jézus a világ végén jön el ismét.

71. Miért jön el Jézus a világ végén?

Jézus azért jön el a világ végén, hogy az embert föltámassza, megítélje, és a világot megújítsa.

72. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?

A világ végén bekövetkező ítéletet utolsó ítéletnek nevezzük.

73. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?

Az utolsó ítélet után a jók a mennyországba, a gonoszok pedig a pokolba jutnak.

A Szentlélekről**74. Ki a Szentlélek?**

A Szentlélek a Szentháromság harmadik személye, valóságos Isten az Atyával és a Fiúval együtt, akit Jézus Krisztus ígért meg és küldött el Egyházának.

75. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?

A Szentlélek pünkösd napján szállott az apostolokra.

76. Miért jött el a Szentlélek?

A Szentlélek azért jött el, hogy a világ végéig az Egyház éltető lelke legyen.

77. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?

A Szentlélek vezeti az Egyházat a tanításban, az emberek megszentelésében és a pásztori szolgálatban.

112. Mire kötelez minket a keresztény hit?

A keresztény hit nemcsak arra kötelez minket, hogy elhiggyük Isten üzenetét, hanem arra is, hogy teljesítsük Isten akaratát.

A főparancsolat**113. Hogyan fogalmazta meg Jézus Isten akaratát?**

Jézus Isten akaratát a főparancsban így fogalmazta meg:

1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.
2. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

114. Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?

Akkor szeretjük Istent mindennél jobban, ha teljesítjük parancsait, és őt senkinek és semminek a kedvéért nem bántjuk meg.

115. Mikor szeretjük magunkat helyesen?

Akkor szeretjük magunkat helyesen, ha mindent megteszünk a magunk és mások üdvösségéért.

Római Katolikus Hittan Tanterv

116. Ki a mi felebarátunk?

Minden ember felebarátunk, akár jóakarónk, akár ellenségünk.

117. Mikor szeretjük felebarátunkat úgy, mint magunkat?

Akkor szeretjük felebarátunkat úgy, mint magunkat, ha önzetlenül megteszünk mindent, ami üdvösségére szolgál.

118. Miért kell minden embert szeretnünk?

Azért kell minden embert szeretnünk, mert Jézus mindenkit egyformán szeret.

119. Miért kell ellenségünket szeretnünk?

Ellenségünket szeretnünk kell, mert felebarátunk, és az Úr Jézus is szerette ellenségeit.

120. Hogyan mutatjuk meg különösen felebaráti szeretetünket?

Felebaráti szeretetünket különösen az irgalmasság testi és lelki cselekedeteivel mutatjuk meg.

A tízparancsolat

121. Mi részletezi számunkra a főparancsot?

A főparancsot számunkra a tízparancsolat részletezi.

122. Hogyan szól Isten tízparancsolata?

Isten tízparancsolata így szól:

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!

Az 1. parancsolat

123. Mít parancsol Isten az első parancsolattal?

Isten az első parancsolattal azt parancsolja, hogy őt megismerjük, egyedül őt imádjuk, és neki szolgáljunk.

124. Mikor imádjuk Istent?

Akkor imádjuk Istent, ha őt legfőbb Urunknak elismerjük.

125. Mikor szolgálunk Istennek?

Akkor szolgálunk Istennek, ha az ő szándékai szerint teljesítjük kötelességeinket.

126. Ki vétkezik Isten imádása ellen?

Isten imádása ellen az vétkezik:

1. aki nem törekszik Isten megismerésére;
2. aki megtagadja Istent és vallási kötelességeit;
3. aki nem imádkozik.

127. Ki vétkezik babonával?

Babonával az vétkezik, aki valamely dolognak olyan erőt tulajdonít, amelyet Isten nem adott neki.

128. Kit nevezünk bálványimádónak?

Bálványimádónak azt nevezjük, aki valamely teremtményt Isten gyanánt imád.

129. Kik a szentek?

A szentek (Isten barátai) azok az üdvözültek, akiket az Anyaszentegyház példaként állít elénk, és közbenjárásukat kéri.

130. Kit tisztelünk a szentek közül leginkább?

A szentek közül leginkább a Boldogságos Szűz Máriát tiszteljük.

131. Miért tartjuk tiszteletben a szentképeket és ereklyéket?

Azért tartjuk tiszteletben a szentképeket és ereklyéket, mert azok Istenre, Jézusra vagy a szentekre emlékeztetnek minket.

A 2. parancsolat

132. Mire kötelez minket Isten második parancsolata?

Isten második parancsolata arra kötelez minket, hogy Isten és a szentek nevét és a szent dolgokat becsüljük meg.

133. Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten második parancsolata ellen, aki káromkodik, átkozódik és vétkesen esküszik.

134. Ki káromkodik?

Az káromkodik, aki Istent, a szenteket, a szent dolgokat gyalázza.

135. Ki átkozódik?

Az átkozódik, aki Istentől magának vagy másoknak rosszat kíván.

136. Ki esküszik?

Az esküszik, aki Istent bizonyosságul hívja.

137. Ki esküszik vétkesen?

Vétkesen az esküszik, aki szükségtelenül, hamisan vagy rosszra esküszik.

A 3. parancsolat

138. Mít parancsol Isten a harmadik parancsolattal?

Isten a harmadik parancsolattal azt parancsolja, hogy az Úr napját, vagyis a vasárnapot szenteljük meg.

139. Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?

A vasárnapot szentmisen való részvétellel, pihenéssel és a családi közösség ápolásával

Római Katolikus Hittan Tanterv

szenteljük meg.

140. Ki vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen, aki elhanyagolja a szentmisét és fizikai vagy szellemi munkát tartósan végez.

141. Mikor szabad vasárnap is dolgozni?

Akkor szabad vasárnap is dolgozni, ha a felebaráti szeretet vagy a közösség szolgálata megkívánja.

A 4. parancsolat

142. Mit parancsol Isten a negyedik parancsolattal?

Isten a negyedik parancsolattal azt parancsolja, hogy szüleinket tiszteljük, szeressük, nekik engedelmeskedjünk, felnőtként pedig róluk gondoskodjunk.

143. Miért kell szüleinket tisztelnünk és szeretnünk?

Szüleinket azért kell tisztelnünk és szeretnünk, mert Isten után az életet és a gondoskodást nekik köszönhetjük.

144. Szüleinken kívül még kiknek kell engedelmeskednünk?

Szüleinken kívül még egyházi és világi előljáróinknak kell engedelmeskednünk, kivéve, ha olyasmit kívánnak tőlünk, ami Isten akaratával ellenkezik.

145. Mi a szülők és előljárók kötelessége?

A szülők és előljárók kötelessége, hogy gondoskodjanak a rájuk bízottak testi-lelki javáról.

Az 5. parancsolat

146. Mire kötelez Isten ötödik parancsolata?

Isten ötödik parancsolata az ember testi-lelki életének tiszteletére, fenntartására és védelmére kötelez.

147. Melyek a testi élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?

1. Gyilkosság, öngyilkosság;
2. abortusz, eutanázia;
3. verekedés, testi sértés;
4. az élet és az egészség veszélyeztetése;
5. a káros szenvedélyek;
6. a gyógyítás és segítségnyújtás elmulasztása.

148. Melyek a lelki élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?

1. Mások bűnre tanítása és csábítása;
2. a vallásos nevelés és ömnevelés elhanyagolása;
3. a bűnre vezető alkalom keresése;
4. a lelkiismereti szabadság megsértése.

149. Szabad-e életünket kockáztatni vagy feláldozni?

Életünket csak súlyos okból szabad kockáztatni vagy feláldozni.

A 6. parancsolat

150. Mire kötelez minket Isten a hatodik parancsolattal?

Isten a hatodik parancsolattal tiszta életre, a nemiségnak a természet rendjében megnyilvánuló Isten akarata szerinti használatára kötelez minket.

151. Mit jelent a tiszta élet?

A tiszta élet a férfi és a nő helyes kapcsolatát jelenti a házasságban és az arra való felkészülésben.

152. Miért nagyon fontos a tiszta élet?

Azért nagyon fontos a tiszta élet, mert a paráznaság bűnei megrontják az egyén, a család és a nemzet életét.

153. Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen?

Isten hatodik parancsolata ellen az vétkezik, aki bűnös akarattal gondol, néz, beszél vagy cselekszik szemérmetlen dolgot, vagyis paráználkodik.

154. Mi Isten elgondolása a szerelemről és a házaseletről?

A szerelem és a házaselet Isten elgondolása szerint a legszentebb emberi értékek közé tartozik.

155. Miért érték az Egyházban az önként vállalt szüzesség?

Az önként vállalt szüzesség azért érték, mert Istenért és az emberek szolgálatáért szeretetből vállalt áldozat, Isten ajándéka népe javára.

A 7. parancsolat

156. Mire kötelez Isten hetedik parancsolata?

Isten hetedik parancsolata arra kötelez, hogy az anyagi javakat becsületesen szerezzük meg, tartsuk tiszteltben és helyesen használjuk fel.

157. Hogyan szerezzük meg becsületesen az anyagi javakat?

Az anyagi javakat becsületesen munkával szerezzük meg, vagy ajándékba kapjuk.

158. Köteles-e az ember dolgozni?

Minden ember köteles legjobb képességei szerint dolgozni, mert a teremtő Istentől erre meghívást kapott.

159. Milyen kötelességei vannak a munkaadónak?

A munkaadó kötelessége a munkás és családja megélhetéséhez tisztességes bért, emberséges munkakörülményeket és szociális ellátást biztosítani.

160. Ki vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen, aki nem dolgozik becsületesen, aki megkárosítja felebarátját és a köztulajdont, és aki nem gondoskodik a rábízottakról.

161. Ki károsítja meg felebarátját?

Római Katolikus Hittan Tanterv

Az károsítja meg felebarátját, aki lop, csal és kárt okoz.

A 8. parancsolat

162. Mire kötelez Isten nyolcadik parancsolata?

Isten nyolcadik parancsolata arra kötelez, hogy igazat mondjunk, mindenkiről tisztelettel és szeretettel beszéljünk.

163. Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?

Isten nyolcadik parancsolata ellen az vétkezik, aki hazudik, vagy önmaga és felebarátja becsületében kárt tesz.

164. Ki vétkezik hazugsággal?

Az vétkezik hazugsággal, aki nem mond igazat, hogy mást tévedésbe ejtsen.

165. Ki tesz kárt felebarátja becsületében?

Felebarátja becsületében az tesz kárt, aki csúfol, megszól, rágalmaz, vagy ok nélkül gyanúsít másokat.

166. Mi a különbség a megszólás és a rágalom között?

A megszólás valós, a rágalom valótlan rosszat állít másról.

167. Ki köteles kártérítésre?

Az köteles kártérítésre, aki másnak életében, anyagi javaiban vagy becsületében kárt tett.

168. Mi a kötelességünk a ránk bízott titokkal kapcsolatban?

A ránk bízott titkot meg kell őrizni.

A 9. parancsolat

169. Mire kötelez minket Isten kilencedik parancsolata?

Isten kilencedik parancsolata a házastársi hűségre kötelez, amit szívünkben sem szabad megsérteni.

170. Ki vétkezik Isten kilencedik parancsolata ellen?

Az vétkezik Isten kilencedik parancsolata ellen, aki gondolatban, szóban vagy tettben házasságot tör vagy erre csábít.

A 10. parancsolat

171. Mire kötelez Isten tizedik parancsolata?

Isten tizedik parancsolata arra kötelez, hogy ne irigyeljük mások anyagi és szellemi értékeit, és ne legyünk elégedetlenek.

Az Anyaszentegyház ötparancsolata

172. Hogyan szól a Anyaszentegyház öt parancsolata?

1. A vasárnapot és az ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!
3. Évente gyónjál és legalább húsvéti időben áldozzál!
4. Házasságot az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!

173. Melyek a kötelező ünnepek?

A kötelező ünnepek a vasárnapon kívül: Karácsony, Újév, Nagyboldogasszony.

174. Hogyan kell az Anyaszentegyház ünnepeit megszentelni?

Úgy kell az Anyaszentegyház ünnepeit megszentelni, mint a vasárnapokat.

175. Hogyan kell a vasárnapi és ünnepi szentmisén részt venni?

Vasárnap és ünnepnap a szentmisén elejétől a végéig tevékenyen kell részt venni.

176. Hogyan kell a pénteki bűnbánati napokat megtartani?

A bűnbánati napokat hústól való tartózkodással, vagy jócselekedettel, önmegtagadással, imádsággal kell megtartani.

177. Mikor van kötelező hústilalom?

Kötelező hústilalom hamvazószerdán és nagyböjt péntekjein van.

178. Mit jelent a szigorú böjt?

A szigorú böjt napi háromszori étkezésből egyszeri jóllakást jelent, amely 18 éves kortól 60 éves korig kötelező.

179. Mikor van szigorú böjt?

Szigorú böjt hamvazószerdán és nagypénteken van.

180. Kik vannak felmentve a böjt és a hústilalom alól?

Azok vannak felmentve, akik nem saját asztaluknál étkeznek, a betegek és akik felmentést kaptak.

181. Mikor kezdődik és meddig tart a húsvéti szentáldozás és szentgyónás ideje?

A húsvéti szentgyónás és szentáldozás ideje hamvazószerdától Szentháromság vasárnapig tart.

182. Miért kell a katolikusoknak egyházi házasságot kötni?

Mert csak az egyházi házasság érvényes és szentségi értékű a katolikusok számára.

183. Mit jelent az, hogy „gyermekeidet katolikus módon neveld”?

A katolikus szülők kötelesek gyermekeiket keresztény családi légkörben nevelni: katolikus módon megkereszteltetni, felkészíteni a szentségek vételére, és koruknak megfelelően hitoktatásban részesíteni.

184. Milyen anyagi kötelezettségeink vannak Egyházunk iránt?

Kötelezettségünk az egyházközség, az egyházmegye és az egész világegyház anyagi szükségleteihez hozzájárulni.

185. Hogyan teljesítjük anyagi kötelezettségeinket?

Anyagi kötelezettségeinket egyházközségi hozzájárulással és templomi adományainkkal teljesítjük.

A bűnről

186. Ki követ el bűnt?

Bűnt az követ el, aki tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsának.

187. Hányféleképpen követhetünk el bűnt?

Bűnt követhetünk el: gondolattal, szóval, cselekedettel és a jónak elmulasztásával.

Római Katolikus Hittan Tanterv

188. Egyenlő-e minden bűn?

Nem minden bűn egyenlő, mert vannak halálos és bocsánatos bűnök.

189. Ki követ el halálos bűnt?

Halálos bűnt az követ el, aki fontos dologban, tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsának.

190. Milyen kárt okozunk magunknak a halálos bűnnel?

A halálos bűnnel elveszítjük a kegyelmi életet, vagyis a megszentelő kegyelmet.

191. Ki követ el bocsánatos bűnt?

Bocsánatos bűnt az követ el, aki kisebb dologban vagy nem egészen tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsának.

192. Miért veszélyes a bocsánatos bűn?

A bocsánatos bűn azért veszélyes, mert gyengíti a kegyelmi életet, és ezért hajlamossá tesz a halálos bűnre.

193. Melyek a legveszélyesebb bűnös hajlamok?

A legveszélyesebb bűnös hajlamok:

1. kevélység;
2. fősévénység;
3. bűnös érzékiség;
4. irigység;
5. torkosság;
6. harag;
7. lustaság.

Ezeket szoktuk főbűnöknek nevezni.

194. Ki vétkezik a Szentlélek ellen?

A Szentlélek ellen az vétkezik, aki:

1. vakmerően bizakodik;
2. kétségbeesik;
3. a megismert igazsággal szembeszegül;
4. az Isten kegyelmét mástól irigyli;
5. a bűnökben megátalkodik;
6. mindhalálíg nem bánja meg bűnét.

195. Mi kísért minket bűnre?

Bűnre rosszra hajló természetünk, a bűnös környezet és a gonosz lélek kísért minket.

196. Hogyan győzhetjük le a kísértést?

A kísértést legyőzhetjük, ha mindjárt kezdetben ellenállunk és Isten segítségét kérjük.

197. Mi lehet bűnre vezető alkalom?

Bűnre vezető alkalom lehet a rossz barát, társaság, hely, szórakozás és környezet, amely miatt könnyen vétkezhetünk, ha el nem kerüljük.

198. Mi a lelkiismeret?

A lelkiismeret Isten szava bennünk, amely bensőleg int arra, hogy mit tegyünk és mit ne tegyünk.

199. Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?

A helyes lelkiismeretet úgy alakítjuk ki magunkban, ha készségesen hallgatunk az Isten szavára, amit az Egyház tanít.

A kegyelmi élet

200. Mire hív meg Isten minden keresztény embert?

Isten minden keresztény embert meghív az életszentségre, amely bármely élethivatásban megvalósítható.

201. Hogyan valósíthatjuk meg az életszentséget?

Az életszentséget úgy valósíthatjuk meg, hogy Isten kegyelmével együttműködve jót cselekszünk.

202. Mi a kegyelem?

A kegyelem természetfeletti ajándék: Isten élete bennünk a Szentlélek által.

203. Hányféle Isten kegyelme?

Isten kegyelme kétféle: megszentelő és segítő.

204. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?

Isten a megszentelő kegyelem által a bűntől megtisztítja és megszenteli lelkünket, gyermekévé fogad és a mennyország örökösévé tesz minket.

205. Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet?

A megszentelő kegyelmet először a keresztségben kapjuk meg.

206. Meddig marad bennünk a megszentelő kegyelem?

A megszentelő kegyelem addig marad meg bennünk, amíg halálos bűnt nem követünk el.

207. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?

Isten a segítő kegyelem által megvilágosítja értelmünket, megerősíti akaratunkat és örömmel tölti be szívünket, hogy a jót megismerjük és megtegyük, a rosszat pedig elkerüljük.

Az erényekről

208. Mik a jócselekedetek?

A jócselekedetek azok a cselekedetek, amelyek Isten akaratával megegyeznek.

209. Mit alakít ki bennünk a jócselekedetek gyakorlása?

A jócselekedetek gyakorlása Isten kegyelmével jóra való készséget alakít ki bennünk, amit erénynek nevezünk.

210. Melyek a legfőbb erények?

Római Katolikus Hittan Tanterv

A legfőbb erények: az isteni erények, a sajátosan krisztusi erények, és a sarkalatos erények.

211. Melyek az isteni erények?

Az isteni erények: a hit, a remény és a szeretet.

212. Mi a hit?

A hit az az isteni erény, amelyben értelmünkkel és akaratunkkal ráhagyatkozunk Istenre, és elfogadjuk a tőle kapott kinyilatkoztatást.

213. Mi a remény?

A remény az az isteni erény, amelyben elfogadjuk Isten kinyilatkoztatott ígérését, hogy megadja az örök üdvösséget, és mindazt, ami annak elnyeréséhez szükséges.

214. Mi a szeretet?

A szeretet az az isteni erény, amelyben Istent önmagáért és minden mást Istenért szeretünk.

215. Melyek a sajátosan krisztusi erények?

A sajátosan krisztusi erények többek között: alázat, szegénység, engedelmisség, tisztaság, szelídség, türelem, megbocsátás, ellenségszeretet.

216. Melyek a sarkalatos erények?

A sarkalatos erények: okosság, igazságosság, mértékletesség, erősség.

217. Mikor gyümölcsözőek cselekedeteink az üdvösségre?

Akkor gyümölcsözőek cselekedeteink az üdvösségre, ha a megszentelő kegyelem állapotában, jószándékkal tesszük.

A kegyelemeszközökről**218. Mivel szerezhethjük meg Isten kegyelmét leginkább?**

Isten kegyelmét leginkább a szentségekkel, szentelményekkel és az imádsággal szerezhethjük meg.

A végső dolgokról**103. Mi történik az emberrel, amikor meghal?**

Amikor az ember meghal, a földi életből átlépünk az örökkévalóságba, ahol Isten megítél minket.

104. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?

A halál utáni ítéletet különítéletnek nevezzük.

105. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?

Az ember sorsa a különítélet után vagy a mennyország, vagy a tisztítóhely, vagy a pokol.

106. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?

A mennyország, vagyis az üdvösség részesedés Isten boldog örök életében.

107. Kik jutnak a mennyországba?

A mennyországba a jók jutnak, akik egészen bűn nélkül vannak, és büntetést nem érdemelnek.

108. Mit jelent a tisztítóhely?

A tisztítóhely a azok állapota, akik bűneikre bocsánatot nyertek, de kell, hogy megtisztuljanak, mielőtt elnyerik a teljes boldogságot.

109. Mi a pokol, vagyis a kárhozat?

A pokol, vagyis a kárhozat azok örök szenvedése, akik – mint a gonoszlelkek – kizárták magukat Isten boldog örök életéből.

110. Kik jutnak a pokolba?

A pokolba azok jutnak, akik halálos bűnben halnak meg.

111. Mit tesz velünk Isten a világ végén?

Isten a világ végén mindnyájunkat feltámaszt. Testben-lélekben részesülünk az üdvösségben vagy a kárhozatban.

Tartalom

Előszó

I. AZ EMBER ISTENKÉPE – ÉS AZ ŐSBŰN

1. Ki az Isten? – A természetes kinyilatkoztatás
2. Az istenképiség, mint az emberi méltóság alapja
3. Az ősbűn és a következményei
4. Az ősidők bűnei
5. Összefoglalás

II. ISTEN MEGISMERÉSE – ISTEN HÍV MINKET

6. Isten önmagáról – A kinyilatkoztatás folyamata
7. Egy Istenben három személy – Hitünk legnagyobb titka (szentháromságtan)
8. Jézus megváltott minket (szótériológia)
9. Jézus Krisztus, az Atya egyszülöttje (krisztológia)
10. Az Üdvözítő anyja (mariológia)
11. Mária, az Egyház anyja, mindannyiunk égi édesanyja

Római Katolikus Hittan Tanterv

12. Isten kegyelme betölti a földet (kegyelemtan)
13. Az Egyház küldetése a Szentlélek vezetésével (ekkléziológia)
14. A végső idők (eszkatológia)
15. Összefoglalás

III. VÁLASZ ISTEN HÍVÁSÁRA – A KÖZVETLEN ISTENSZERETET

16. A törvény fajai
17. A tízparancsolat – Az ószövetségi ember erkölcsi felfogása
18. Törvénykönyvünk, a nyolc boldogság
19. „Új parancsot adok nektek...” – Az Újszövetség erkölce
20. A lelkiismeret
21. Mi az erény?
22. Mi a bűn? – A bűnök fajai
23. Kötelességeink Istennel kapcsolatban
24. Az isteni erények
25. A helyes vallásosság
26. Az Egyház öt parancsolata
27. Összefoglalás

IV. VÁLASZ ISTEN HÍVÁSÁRA AZ EMBERTÁRSÁK SZERETETE ÁLTAL

28. Az első nyolc évszázad és a középkor dogmatikai, erkölcszociológiai fejlődése
29. Az újkor és a XX. Század erkölcszociológiája, dogmatikája
30. „Munkások az aratásban...” – Aktív részvétel az Egyház életében
31. Kötelességeink embertársainkkal szemben
32. Kötelességeink önmagunkkal szemben
33. Öszinteség és hazugság – A kommunikáció erkölcszociológiája
34. A társadalom alapja a család. A nemi élet erkölcszociológiája
35. Az anyagi javak helyes használata
36. „Hajtsátok uralmatok alá...” – Felelősségünk a teremtett világért
37. A szellemi javak
38. A társadalommal szembeni kötelezettségeink
39. Szabadság Krisztusban
40. Helyes válaszok korunk néhány fontosabb erkölcsi kérdésére
41. Összefoglalás

Életünk Krisztus - 8. évfolyam

(Alapvető hittan, Liturgia, Szentségek, Az ima a hívők életében)

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi kapcsolatokra, logikai összefüggésekre épül, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Az alapvető hittan fejezetben hitünk alapigazságait mutatjuk be. Megtanítjuk tanulóinkat arra, hogy életük tudatos viszonzása legyen Isten szeretetének, amely Jézus Krisztusban jelent meg. Isten kegyelmi erejével, irgalmasságával kitárult az ember felé, hogy megszentelje, és üdvösségre vezesse a benne hívőket. A tudatos lelkiélet és a liturgiában való részvétel nem választható el egymástól. A liturgia fejezet ahhoz nyújt segítséget, hogy a Krisztus misztériumát megjelenítő megemlékezésben hívő lélekkel tudjon részt venni a tanuló. Ismerje a szentségeket, amelyekkel él, mint a kegyelem látható, hatékony jeleit. Ismerje a leggyakoribb szentelményeket. Imaszokásai gazdagítsák lelki életét. Mélyítse el a Szűzanya és a szentek iránti tiszteletét.

Nevelési cél:

A hit alapigazságaira építve tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit nemcsak állásfoglalás, hanem megvalósítandó feladat is. Ezért építse tudatosan hívő világnézetét, alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban, saját egyházközösségében is.

Módszertani javaslatok:

- Az ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása,
- Forrás-feldolgozás: csoportmunkában;
- Esszék készítése különböző témákhoz,
- A Szentírás értő olvasása;
- A Szentírásban található párhuzamos helyek összehasonlító elemzése;
- Közös imádságok, lelki programok szervezése;
- Csoportos szentmise látogatás;
- A **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása.

A témakörökhöz kapcsolható katekizmus-kérdések**A szentségekről****219. Mik a szentségek?**

A szentségek látható jelek, amelyek Jézus Krisztus rendeléséből láthatatlan kegyelmeket közvetítenek.

220. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?

A szentségek erősítik a hitet, Istennek megadják a tiszteletet, megszentelik az embert, és építik az egyházi közösséget.

221. Hány szentség van?

Hét szentség van:

1. a keresztség;
2. a bérmálás;
3. az Eukarisztia;
4. a bűnbocsánat szentsége;
5. a betegek kenete;
6. az egyházi rend;
7. a házasság.

222. Mely szentségek törlik el a halálos bűnt, és adják meg a megszentelő kegyelmet?

A keresztség és a bűnbocsánat szentsége törli el a halálos bűnt, és adja meg a megszentelő kegyelmet.

223. Mely szentségekhez nem járulhat, aki tudja, hogy halálos bűnben van?

Aki tudja, hogy halálos bűnben van, nem járulhat a következő szentségekhez: bérmálás, Eukarisztia, betegek kenete, egyházi rend és házasság.

224. Mely szentségeket szabad csak egyszer felvenni?

A keresztség, a bérmálás és az egyházi rend szentségét csak egyszer szabad felvenni, mert ezek eltörölhetetlen jegyet hagynak a lélekben.

A keresztségről**225. Mi a keresztség?**

A keresztség az első és legszükségesebb szentség, általa az emberek megszabadulnak a bűntől, Isten gyermekévé születnek újjá, és eltörölhetetlen jeggyel Krisztushoz hasonlóvá válva az Egyház tagjaivá lesznek.

226. Lehet-e keresztség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?

Keresztség nélkül más szentséget nem lehet érvényesen felvenni.

227. Ki keresztelhet?

Rendszerint csak a felszentelt pap, szükség esetén bárki keresztelhet, feltéve, hogy az Egyház szándéka szerint tesz.

228. Hogyan kell keresztelni?

Kereszteléskor vizet öntünk a keresztelendő fejére, és közben e szavakat mondjuk: „N. én megkereszteltem téged az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében.”

229. Kit lehet megkeresztelni?

Azt lehet megkeresztelni, aki hisz Jézus Krisztusban és megismert tanítása szerint akar élni.

230. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?

Kisgyermeket akkor lehet megkeresztelni, ha legalább az egyik szülő kéri és vállalja gyermeke keresztény nevelését.

231. Mi a keresztszülő kötelessége?

A keresztszülő kötelessége, hogy segítse a gyermek szüleit vállalt kötelességük teljesítésében.

A bérmálásról**232. Mi a bérmálás?**

A bérmálás szentség, amelyben a megkeresztelt megkapja a Szentlélek ajándékát, erőt és küldetést kap, hogy Krisztus élő tanúja legyen az egyházban és a világban.

233. Ki bérmálhat?

Rendszerint a püspök bérmál, megbízásból bármelyik felszentelt pap bérmálhat.

234. Hogyan bérmál a püspök?

Római Katolikus Hittan Tanterv

A püspök felteszi kezét a bérmálkozó fejére, homlokát kereszt alakjában megkeni krizmával és mondja: „N. vedd a Szentlélek ajándékának jelét.”

235. Ki bérmálkozhat?

Az bérmálkozhat, aki kellő oktatást kapott, felkészült és elkötelezi magát a keresztény életre.

236. Mi a bérmászülő kötelessége?

A bérmászülő kötelessége, hogy a megbérmáltat a keresztény életben szóval és példájával segítse.

Az Eukarisztiáról**237. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?**

Az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség az Úr Jézus valóságos teste és vére a kenyér és bor színe alatt.

238. Miért rendelte az Úr Jézus az Eukarisztiát?

Azért rendelte az Úr Jézus az Eukarisztiát, hogy jelenvalóvá váljék keresztáldozata, testével és vérével tápláljon minket, és jelenlétével építse az Egyházat.

239. Mikor rendelte az Úr Jézus az Eukarisztiát?

Az Eukarisztiát az Úr Jézus az utolsó vacsorán rendelte.

240. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?

Az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”, átváltoztatta a kenyeret és a bort az ő testévé és vérévé.

241. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?

Az Úr Jézus az apostoloknak és utódaiknak adott hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át.

242. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?

A püspökök és a papok a szentmisében változtatják át a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé.

243. Mi a szentmise?

A szentmise az Újszövetség áldozata az Eukarisztia ünneplésében.

244. Miből áll a szentmise?

A szentmise az Ige liturgiájából és az Eukarisztia liturgiájából áll.

245. Mi történik az Ige liturgiájában?

Az Ige liturgiájában az Egyház elénk adja Isten üzenetét, és mi hittel válaszolunk rá.

246. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?

Az Eukarisztia liturgiájában a kenyér és a bor színében az Úr Jézus jelenvalóvá teszi keresztáldozatát, testével és vérével táplál minket.

247. Hogyan veszünk részt a szentmisén?

A szentmisén befogadjuk Isten Igéjét, áldozatul felajánljuk magunkat Jézus Krisztussal az Atyának, és lehetőleg megáldozunk.

248. Mi történik, amikor áldozunk?

Amikor áldozunk, az Úr Jézus testét és véréét vesszük magunkhoz.

249. Ki áldozhat?

Az áldozhat, aki lelkileg és testileg felkészült Jézus fogadására.

250. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?

Lelkileg úgy készülünk a szentáldozásra, hogy:

1. a halálos bűnöktől megtisztítjuk lelkünket a szentgyónásban, a bocsánatos bűnöket pedig legalább megbánjuk;
2. imádságos lélekkel várjuk a Jézussal való találkozást.

251. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?

Testileg úgy készülünk a szentáldozásra, hogy megtartjuk az egyórás szentségi böjtöt, és megfelelő módon öltözködünk.

252. Hogyan áldozhatunk?

Áldozni lehet nyelvre és kézbe.

253. Mit teszünk a szentáldozás után?

Szentáldozás után imádjuk az Úr Jézust, hálát adunk neki, rábizzuk magunkat, és segítségét kérjük.

254. Mi a szentáldozás hatása?

A szentáldozás egyesít Jézussal, növeli bennünk a szeretetet és az istengyermeki életet, erősíti bennünk az Egyházhoz tartozást és az örök élet zálogát adja nekünk.

255. Ki áldozik méltatlanul?

Az áldozik méltatlanul, aki tudatosan halálos bűnben áldozik. Ez szentségtörés.

256. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?

Templomainkban az örökméces jelzi, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van.

257. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?

Az Úr Jézust térdhajtással köszöntjük az Oltáriszentségben.

258. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?

A görög és örmény rítusú katolikusok mély meghajlással (metánia) köszöntik az Eukarisztiát.

259. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?

Az Oltáriszentségben a feltámadt Jézus van jelen, istenségével és emberségével, testével és vérével, egészen és osztatlanul, mindkét szín alatt.

A bűnbocsánat szentségéről**260. Mi a bűnbocsánat szentsége?**

A bűnbocsánat szentsége az a szentség, amelyben a gyóntató pap feloldozása által elnyerjük Istentől bűneink bocsánatát, és kiengesztelődünk az Egyházzal.

261. Mi a szentgyónás hatása?

Római Katolikus Hittan Tanterv

A szentgyónásban Isten megbocsátja bűneinket, visszaadja, illetve növeli bennünk a megszentelő kegyelmet, megment a kárhozattól, és erőt ad a bűn elleni küzdelemre.

262. Mikor kell gyónni?

Feltétlenül gyónni kell legalább évente egyszer, és ha halálos bünt követtünk el, minél előbb.

263. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?

Azért ajánlatos a gyakori gyónás, mert a gyónásban Isten nemcsak a bünt törli el, hanem helyes keresztény szemléletre is nevel minket.

264. Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?

A bűnbocsánat szentségének rendje:

1. lelkiismeretvizsgálat;
2. bánat és erős fogadás;
3. bűnbevallás és feloldozás;
4. elégtétel.

265. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?

Lelkiismeretünket így vizsgáljuk meg:

1. a Szentlélek segítségét kérjük;
2. megkérdezzük magunktól, mikor gyóntunk utoljára;
3. gondosan számba vesszük bűneinket.

266. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?

Feltétlenül meg kell gyónnunk minden halálos bünt, azok számát és a súlyosbító körülményeket is.

267. Miért szükséges a bánat és erős fogadás?

A bánat és erős fogadás azért szükséges, mert ezek nélkül nincs bűnbocsánat.

268. Mikor van bánatunk?

Akkor van bánatunk, ha szívből sajnáljuk, hogy Istent megbántottuk.

269. Mi az erős fogadás?

Az erős fogadás komoly elhatározás, hogy Isten segítségével a jóra törekszünk és a bünt kerüljük.

270. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?

Amikor gyónunk, akkor őszintén megvalljuk bűneinket a gyóntató papnak, hogy azoktól feloldozzon minket. A pap Krisztus személyét képviseli és az Egyház nevében cselekszik.

271. Mit kell tennie annak, aki halálos bünt kifejezett a gyónásból?

Aki halálos bünt kifejezett a gyónásból, annak Isten megbocsátotta bűnét, de a következő gyónásban meg kell vallania.

272. Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bünt?

Aki a gyónásból szándékosan kihagyott halálos bünt, annak gyónása érvénytelen és szentségtörő, ezért az egész gyónást meg kell ismételnie.

273. Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?

A gyóntató pap tanácsaival segíti a gyónót, elégtételt ad, és az Úr Jézustól kapott hatalmával feloldozza a gyónót bűneitől.

274. Mit teszünk a szentgyónás után?

A szentgyónás után hálát adunk Istennek, hogy megbocsátotta bűneinket, és elvégezzük az elégtételt.

275. Mi az elégtétel?

Az elégtétel imádság vagy jócselekedet, ami jele annak, hogy készek vagyunk bűneinket jóvá tenni. A teljes elégtételhez hozzátartozik az okozott kárnak a jóvátétele.

276. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?

Ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni, akkor Isten iránti szeretetből megbánjuk bűneinket a gyónás őszinte szándékával.

277. Mi a búcsú?

A búcsú a feloldozott bűnök ideig tartó következményeinek csökkentése vagy eltörlése, az Egyház közbenjárására.

278. Kik nyerhetnek búcsút?

Azok nyerhetnek búcsút, akiknek nincs halálos bűnük, és elvégzik az Egyháztól előírt imát vagy jócselekedeteket.

A betegek kenetéről**279. Mi a betegek kenete?**

A betegek kenete szentség, amellyel az egyház a betegségben szenvedő híveit a szenvedő és megdicsőült Úrnak ajánlja, hogy megennyhítse és megmentsse őket.

280. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?

A betegek kenete úgy segíti a szenvedőket, hogy erőt ad a szenvedésben, megerősít a kísértések ellen, és felkészít a jó halálra.

281. Milyen hatása van a betegek kenetének?

A betegek kenete:

1. a halálos bűnöket is eltörli, ha a beteg már gyónni nem tud;
2. a testi gyógyulást is segítheti, ha az a beteg üdvösségére szolgál.

282. Ki veheti fel a betegek kenetét?

A betegek kenetét az a hívő veheti fel, aki betegség vagy öregség miatt veszélybe került.

283. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?

A betegek kenetét ismételten fel lehet venni, ha a beteg állapota rosszabbra fordul, vagy újabb betegség éri.

Az egyházi rendről**284. Mi az egyházi rend?**

Római Katolikus Hittan Tanterv

Az egyházi rend szentség, amelyben Isten az erre kiválasztott férfiakat eltörölhetetlen jeggyel jelöli meg, és különleges módon részesíti Krisztus papságában.

285. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?

Krisztus papságában kétféle módon lehet részesülni:

1. az általános papságban részesül minden megkeresztelt;
2. az apostoli papságban azok a férfiak, akik az egyházi rend szentségét felveszik.

286. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt papok?

A felszentelt papok küldetést és hatalmat kapnak arra, hogy Krisztusnak, a főnek személyében teljesítsék a tanítói, megszentelői és kormányzó feladatot, és így Isten népének jó pásztorai legyenek.

287. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?

Az egyházi rend szentségének fokozatai: diakónus, pap, püspök.

288. Ki szolgáltathatja ki az egyházi rend szentségét?

Az egyházi rend szentségét csak a püspök szolgáltathatja ki.

289. Mi a papok feladata?

A papok feladata, hogy mint Isten népének pásztorai:

1. bemutassák a szentmiseáldozatot;
2. kiszolgáltassák a szentségeket;
3. hirdessék Isten igéjét;
4. és vezessék Isten népét.

290. Kinek van papi hivatása?

Annak a fiúnak van papi hivatása, akinek a lelkében Isten kedvet ébreszt a papi életre és szolgálatra, és akit erre a püspök alkalmasnak talál.

A házasságról**291. Mi a házasság?**

A házasság egy megkeresztelt férfi és nő egész életre szóló felbonthatatlan szeretetközössége, melyet Krisztus szentségi rangra emelt.

292. Mi teszi boldoggá a házasságot?

Az teszi boldoggá a házasságot, ha a házastársak megszentelődnek: egymás kölcsönös szeretetével, az élet áldozatos szolgálatával és gyermekeik nevelésével.

293. Mit jelent a házastársak kölcsönös szeretete?

A házastársak kölcsönös szeretete azt jelenti, hogy olyan áldozatosan szeretik egymást, ahogyan Krisztus szereti az Egyházat.

294. Melyek a keresztény házasság lényeges tulajdonságai?

A keresztény házasság lényeges tulajdonságai az egység és felbonthatatlanság.

295. Kik köthetnek házasságot?

Azok köthetnek házasságot, akik megkeresztelkedtek és bérmláloztak, érettek a házasságra, és felkészültek a szentség vételére.

296. Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?

A házasság szentségének felvételére úgy kell készülni, hogy a jegyesek kellő időben jelentkezzenek a plébánosuknál, részt vesznek a jegyesoktatáson, meggyónnak, megáldoznak, és egymásért imádkoznak.

297. Mi a vegyes házasság?

A vegyes házasság egy katolikus és egy nem katolikus keresztény házassága.

298. Miért veszélyes a vegyes házasság?

Azért veszélyes a vegyes házasság, mert a házastársak vallási közömbösségéhez vezethet, és nehezíti a gyermekek katolikus nevelését.

299. Mikor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot?

Akkor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot, ha a katolikus fél komolyan megígéri, hogy vallását buzgón gyakorolja, és mindent megtesz, hogy valamennyi gyermekét katolikusnak kereszteltesse és nevelje.

300. Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?

Akkor érvényes és szentség a katolikusok házasságkötése, ha a jegyesek az illetékes katolikus pap és két tanú előtt kijelentik, hogy egymásnak házastársai akarnak lenni. Csúpan polgári kötéssel nem elégedhetnek meg.

301. Köthet-e újabb házasságot, akinek érvényes házassága van?

Akinek érvényes házassága van, még ha polgárilag elvált, akkor sem köthet újabb szentségi házasságot.

A szerzetesekről**302. Kik a szerzetesek?**

A szerzetesek azok a férfiak és nők, akik a szegénység, tisztaság és engedelmisség fogadalmával Istennek és népének szolgálatára szentelik magukat.

303. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?

A szerzetesi életforma Isten zárandok népének figyelmét az eljövendő életre irányítja.

A szentelményekről**304. Mik a szentelmények?**

A szentelmények szent jelek, amelyek az Egyház könyörgése által kegyelmet közvetítenek.

305. Melyek az ismertebb szentelmények?

Az ismertebb szentelmények: szenteltvíz, szentelt gyertya, házszentelés, balázsáldás, hamvazás, temetés.

Az imádságról**306. Mit teszünk, amikor imádkozunk?**

Amikor imádkozunk, Istennel beszélünk.

Római Katolikus Hittan Tanterv

307. Melyek az imádság fő céljai?

Az imádság fő céljai: az imádás, hálaadás, engesztelés, kérés, felajánlás.

308. Miért imádkozunk?

Azért imádkozunk, mert Jézus Krisztus példát adott rá, megparancsolta, és az imádság Istenhez kapcsolja életünket.

309. Hogyan kell imádkoznunk, ha Istentől valamit kérünk?

Ha Istentől valamit kérünk bizalommal, állhatatosan és Isten akaratában megnyugodva kell imádkoznunk.

310. Mikor kell imádkozni?

Rendszeresen kell imádkozni, naponta, legalább reggel és este.

311. Kikért imádkozunk?

Mindenkiért imádkozunk, élőkért és holtakért, különösen szeretteinkért.

312. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?

Az imádságot kereszttetéssel kezdjük és végezzük.

313. Melyik a legszentebb imádság?

A legszentebb imádság a Miatyánk, amelyre az Úr Jézus tanított minket.

314. Imádkozhatunk-e a szentekhez?

Imádkozhatunk a szentekhez, mert általuk is Istenhez fordulunk, és bennük Isten ajándékát magasztaljuk.

315. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?

Jézus édesanyját az angyali üdvözléssel, vagyis az Üdvözlégy Máriával köszöntjük.

316. Melyek még a legismertebb imádságaink?

Legismertebb imádságaink: a hitvallások, az Úrangyala, a rózsafüzér vagyis a szentolvasó, a kereszti ájtatosság és a litániák.

317. Mit fejezünk ki az „Ámen” szóval?

Az „Ámen” szóval Isten tanításának és akaratának elfogadását fejezzük ki.

Tartalom

I. ALAPVETŐ HITTAN

1. Alapfogalmak
2. Kinyilatkoztatás az Ószövetségben
3. Kinyilatkoztatás az Újszövetségben
4. A kereszténység és a vallások
5. Isten megismerése Jézus Krisztus által
6. Jézus, az apostoli igehirdetés Krisztusa
7. Jézus igehirdetésének központi témája az Isten Országa
8. Jézust igazoló csodák
9. Jézus imádkozni tanít
10. Jézus feltámadása
11. Az apostolok hite. Húsvét üzenete
12. Az Egyház születése
13. Az Egyház és jegyei
14. A Szentlélek szerepe az Egyházban. A karizmák
15. Összefoglalás

II. LITURGIA

16. Liturgika, liturgia
17. A Biblia és a liturgia kapcsolata
18. A szentmise szerkezete
19. Magatartási formák a liturgiában
20. Jelképek a liturgiában
21. Ünnepek és ünneplés az egyházi évben I.
A karácsonyi ünnepkör
22. Ünnepek és ünneplés az egyházi évben II.
A húsvéti ünnepkör
23. Ünnepek és ünneplés az egyházi évben III.
Évközi idő
24. Az ünneplés helye
25. Az ünneplés eszközei
26. Tevékeny részvételünk a liturgiában
27. Összefoglalás

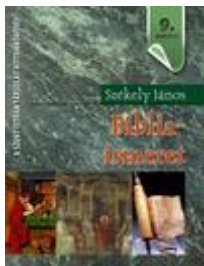
III. AZ EGYHÁZ SZENTSÉGEI

28. A szentség fogalma
29. A keresztség szentsége
30. A bérálás szentsége
31. Az Eukarisztia szentsége
32. A bűnbánt és a kiengesztelődés szentsége
33. A betegek kenete
34. Az egyházi rend szentsége
35. A házasság szentsége
36. Összefoglalás

IV. AZ IMA A HÍVÓK ÉLETÉBEN

37. Személyes kapcsolat Istennel
38. Imádság az Egyházban
39. Az imádság forrásai: az Atya, a Fiú és a Szentlélek
40. Összefoglalás

Bibliismeret - 9. évfolyam

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban**.

A tartalmi egységek sorrendje: A Biblia összefüggéseit követi, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A tanév végére minden tanulónak ismernie kell a Szentírás felépítését és tanításait. Arra kell készítenünk a fiatalokat, hogy saját Szentírásukat rendszeresen olvassák. Ismerjék az egyes könyvek szerzőit, különösen az evangélistákat és az apostolokat. Az evangéliumok alapján legyenek tisztában a Krisztus-esemény lényegével, ismerjék Jézus életét, tanítását, küldetését, az Egyház születését és az első keresztények életét. Az apostolok levelei alapján ismerjék az Egyház növekedése során felmerülő problémákat, és tanuljanak az azokra adott apostoli útmutatásokból.

Nevelési cél:

A Biblia hitünk forrása, ezért fontos, hogy a tanulóknak helyes fogalmi legyenek róla. A történetekben megmutatkozik Isten üdvözítő szeretetének nagysága, szépsége és hatalma. Ebben a tanévben a fiatalok részletesen megismerik az üdvösség egész rendjét, amelynek középpontjában Jézus Krisztus, az egyetlen Megváltó áll. Élményszerű példákkal mutassunk rá, hogyan lehet és kell különböző körülmények között Isten szeretetére válaszolniuk, és így növekedhet bennük a remény. A Szentírás történetei bizonyítják a fiatalok számára, hogy Isten jelen van a történelemben, és mindvégig hatékonyan működik az egész emberiség üdvösségéért.

Módszertani javaslatok:

- Kutatás:
 - bibliai események, helyzetek megfigyelése és elemzése;
 - adatok és tények összegyűjtése, rendezése és elemzése;
 - írásos és szóbeli kutatási beszámolók készítése;
- Rávezetés:
 - a Szentírás olvasás és magyarázat eredménye az legyen, hogy nemcsak tanulnak a Szentírásról, hanem az életüket is Jézus tanítása szerint akarják alakítani.
 - engedelmességükkel, Jézus követésükkel Isten üdvözítő tervének a részesévé válhatnak;
- Tanúságtételre szoktatás;
- Interjú szülőkkel, nagyszülőkkel;
- Könyvtárhasználatra nevelés;
- A **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása;

A tananyaghoz javasolt érettségi témakörök

Bővebben lásd a **Hittansuli honlapon** a Dokumentumok/Hittan érettségi menüpontban

ÓSZÖVETSÉG

Az üdvtörténet főszereplője: az ember
Izajás próféciái az üdvösséget munkáló Istenről
Irodalmi műfajok az ószövetségi Szentírásban
Zsoltáirodalom

ÚJSZÖVETSÉG

Jézus tanítása az Isten országának „polgáráról” – a nyolc boldogság
Jézus megváltó szenvedése és halála
Az evangélium
Jézus megváltó szenvedésének és halálának történeti körülményei

ÍRÁSBELI MINTATÉTELEK

Találkozások a feltámadt Krisztussal (néhány, a feltámadásról szóló szentírási beszámoló elemzése alapján)
Jézus messiási öntudata

Tartalom

1. Mi a Biblia?
2. A Szentírás Isten szava, de emberi mű is
3. Szentírás és Szenthagyomány. Az Ószövetség kánonja
4. Az Ószövetség történeti kerete. A könyvek kialakulása és szövege
5. A Pentateukhus kialakulása. A teremtés
6. Az első teremtéstörténet
7. Honnan van a rossz?
8. A bűn terjedése a földön
9. Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene
10. Hogyan nevel az Isten? Jákob története
11. Isten a szabadító
12. Tíz kijelentés
13. A régészet és a Biblia elbeszélései
14. József, Bírák
15. Dávid és Salamon
16. Ámosz, Ozeás
17. A nagypróféták
18. Dániel
19. Híd az Újszövetség felé
20. Hol van az én Atyám?
21. Az Újszövetség könyvei, szövege, fordításai
22. Négyarcú evangélium
23. Így fogják hívni: Emmánuel, azaz Velünk az Isten
24. Az evangéliumok történeti hitelessége
25. Az örömhír
26. „Kövess engem!”
27. Egy apának két fia volt
28. Rátekintett, és megkedvelte
29. Sokmindenre tanította őket
30. A passió
31. Te vagy-e a Messiás, a Magasságosnak a fia?
32. Pünkösöd
33. „Választott edényem ő”
34. „Szeretett engem, és feláldozta magát értem”
35. Megváltás, eleve elrendelés
36. A Lélek ajándékai
37. Beszéd Krisztus papságáról
38. Katolikus levelek
39. János evangéliuma és levelei
40. A Jelenések könyve

Egyháztörténelem - 10. évfolyam

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: kronologikus, történeti jellegű témakört dolgoz fel, figyelembe véve a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Zenetörténet
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A fiatalok ebben az életkorban már rendelkeznek ismeretekkel az egyetemes és a magyar történelem folyamatairól, ezért képesek és az Egyház életének eseményeit is elhelyezni a történelemben. A hívő, hitvalló életre nevelt fiatalok tanulják meg a hit fényében értelmezni a történelem minden eseményét, melyben Isten üdvösségterve valósul meg. Tudatosuljon bennük, hogy az Egyház Krisztus közössége, Ő tovább él Egyházában. Ismerjék fel, hogy Krisztus evangéliumának hirdetését esendő emberekre bízta, a történelemben vándorló Egyházat pedig a Szentlélek vezeti. A hittanár törekedjen arra, hogy helyes egyházfogalom és egyháztudat alakuljon ki a tanulóknál, mutassa meg tanítványainak, hogy Jézus tanítása mindig megvalósítható, olykor azonban szükséges a bátor hitvallás/akár a vértanúság vállalása is.

Nevelési cél:

A fiatalok elvezetése az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek. Vállalják az Egyház történelmét, érezzék együtt az Egyházzal, vállaljanak felelősséget az Egyház és az emberiség jövőjéért. Olvassák a szentek életét, és válasszanak példaképet közülük.

Módszertani javaslatok:

- összehasonlítás, összefüggések, különbségek keresése:
 - profán történelem – egyháztörténet;
 - profán történetírók – egyháztörténelem-írók;
- történelmi atlaszok és lexikonok használatára nevelés;
- tanulmányi kirándulás – történelmi emlékek kutatása;
- személyes tapasztalatok gyűjtése (pl. szerzetességgel kapcsolatban);
- személyes tapasztalatok megosztása;
- csoportmunka (pl. keresztes hadjáratok értékelése);
- A **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása;

A tananyaghoz javasolt érettségi témakörök

Bővebben lásd a **Hittansuli honlapon** a Dokumentumok/Hittan érettségi menüpontban

EGYHÁZTÖRTÉNELEM

A jézusi igazság győzelme az ókori egyetemes zsinatokon

A Trienti Zsinat (1545-63) a megújulás szolgálatában

Szent Benedek élete és a bencés rend alapítása

Pázmány Péter a magyar katolikus megújulás szolgálatában

Tartalom

Előszó

1. Az egyháztörténelem fogalma

I. AZ EGYHÁZTÖRTÉNETI ÓKOR

2. Az ókor általános jellemzése

3. Az apostoli egyház

4. A keresztényüldözések története

5. A „konstantini fordulat”

6. Harcok a hit tisztaságáért – Az eretnekségek története

7. Az Egyház istentiszteleti, bünbánati, fegyelmi és erkölcsi élete az első századokban

8. A szerzetesség kialakulása

9. Az ókeresztény irodalom kialakulása (Kiegészítő anyag)

10. Összefoglaló kérdés- és feladatsor

II. AZ EGYHÁZTÖRTÉNETI KÖZÉPKOR

11. A középkor bemutatása, általános jellemzése

12. Európa népeinek megtérítése

13. A magyarok megtérése

14. A Pápai Állam kialakulása és a császárság felújítása

15. Bizánc a középkorban

16. Mohamed és az iszlám (Kiegészítő anyag)

17. A „sötét századok” – A pápaság kora a középkorban

18. A pápaság története a virágzó középkorban

19. Avignon és a „nagy szakadás” – A pápaság a késő középkorban

20. A keresztes hadjáratok (Kiegészítő anyag)

Római Katolikus Hittan Tanterv

21. A középkori eretnekségek és az inkvizíció
22. A szerzetesség a középkorban
23. A szellemi élet a középkorban
24. Összefoglaló kérdés- és feladatsor

III. AZ EGYHÁZTÖRTÉNETI ÚJKOR

25. Az újkor általános jellemzői. A reformáció okai
26. Luther
27. A reformáció Svájcban: Zwingli és Kálvin
28. A reformáció elterjedése Európában (Kiegészítő anyag)
29. A Trienti (Trentói) Zsinat (1545-1563)
30. A katolikus megújulás kora
31. A szerzetesség, a missziók az újkorban – A barokk egyházi élet
32. A Magyar Katolikus Egyház helyzete
33. „A hosszú XIX. század”
34. Az I. Vatikáni Zsinat (1869-1870)
35. A „századvég” és a „századelő” pápai
36. Az Egyház története a világháborúk korában
37. Az Egyház megújulása – A II. Vatikáni Zsinat
38. A Katolikus Egyház helyzete Magyarországon a XX. Században
39. Magyarország három nehéz korszakának bemutatása (Kiegészítő anyag)
40. Összefoglaló kérdés- és feladatsor

Függelék

A II. Vatikáni Zsinat (1962-1965) dokumentumai

Az egyetemes zsinatok

Pápák

Magyar királyok

A legfontosabb események időrendi táblázata

Katolikus dogmatika és erkölcsstan - 11. évfolyam

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

A tartalmi egységek sorrendje: fogalmi, tartalmi és logikai összefüggésekre épül, figyelembe veszi a tanulók fejlettségi szintjét és érdeklődését.

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

A dogmatika segítségével mindaz, amit Isten önmagáról, a teremtett világról és az emberről kinyilatkoztatott, pontos megfogalmazást nyer, e fogalmak segítségével tudnak az Egyház tagjai közös nyelvet beszélni. A hittan tanításnak fontos feladata a hittételek pontos megismertetése. Keresztény életünket az Egyház közösségében éljük meg Istennel és embertársainkkal. Egymáshoz való viszonyunkat a keresztény értékrend törvényei szabályozzák. Az erkölcsstan oktatás feladata, hogy az erkölcsi normát, amelyhez az embernek magát mérnie kell, elsajátíttassa a fiatalokkal. Megtanulják a szabadság fogalmának helyes értelmezését, felismerik felelősségüket személyes döntéseikben. Tudatosítják, hogy Isten akaratához igazodva hozhatnak helyes döntéseket, amelyek földi életük harmóniáját és rendezettségét és örök üdvösségüket egyaránt szolgálják.

Nevelési cél:

Ahhoz, hogy fiataljaink valóban keresztény felnőtté legyenek, meg kell velük ismertetni az Egyház értékrendjét, helyesen kell gondolkodniuk a nemiségről és a házasságról, továbbá az élet és halál, a gazdasági élet kérdéseiről és a mindennapi életben felmerülő helyzetekben tudniuk kell felismeri a helyes utat. Az erkölcsiség alapja a szabad akarat, lelkiismeret. Életünk célja az örök élet, melyre Isten mindnyájunkat meghívott. Szeretetből engedelmessé válnunk hívásának és járunk azon az úton, amelyet Jézus mutat nekünk.

Módszertani javaslatok:

- A zsinatok helyszíneivel való ismerkedés;
- A szentek és a vértanúk életének tanulmányozása;
- Ismerkedés az erkölcsi életet szabályozó törvényekkel;
- Környezetvédelmi szabályok megismerése – felebarátainkkal kapcsolatos témához;
- Néprajzi adatok gyűjtése – pl. falusi búcsúkról;
- A **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása;

A tananyaghoz javasolt érettségi témakörök

Bővebben lásd a **Hittansuli honlapon** a Dokumentumok/Hittan érettségi menüpontban

AZ ÜDVTÖRTÉNET ERKÖLCSI TANULSÁGAI (ERKÖLCSTAN)

A teljessé tett törvény az újszövetségi üdvtörténet kezdetén: Jézus Krisztus mint a teljessé tett ószövetségi törvény

Az erkölcsi feltámadás reménye az Ószövetségben, ténye és alapja az Újszövetségben

Az üdvtörténeti erkölcsstan fogalma

A II. Vatikáni Zsinat tanítása a bűnről (Gaudium et spes konstitúció)

Tartalom

Előszó

ELSŐ RÉSZ: KATOLIKUS DOGMATIKA

Bevezetés – A hittan, a teológia és a dogmatika fogalma

I. Én vagyok a te Urad, Istened! – Isten önmagáról

1. Isten megismerése a természetes ész és a kinyilatkoztatás fényében
2. Isten „neve”, a Jahve (JHWH) név etimológiája
3. Isten tulajdonságai
4. Isten szentháromságos élete (trinitológia)

II. Isten látta, hogy mindez jó – A teremtés és a bűnbeesés – A kezdetek teológiája

5. A világ teremtése. Az anyag Isten teremtő tervében
6. Az angyalok teremtése
7. Az ember teremtése. Az emberi méltóság alapja: az istenképiség
8. Az ember bűne és bűnhődése
9. A megváltás reménye az Ószövetségben

III. És az Ige testté lett – A világ Megváltója: Jézus Krisztus

10. A megváltás reményének beteljesülése – Jézus a mi Megváltónk (szótériológia)
11. Jézus Krisztus, a második isteni személy (krisztológia)
12. Az Ige megtestesülése – Mária szerepe az üdvösség történetében (mariológia)

IV. A más Vigasztaló – A Szentlélek működése az Egyházban, a kegyelemben és a szentségekben

13. A Szentlélek küldése
14. Az Egyház mint anya és tanító (ekkléziológia)
15. Isten üdvözíteni akar minket – A kegyelem teológiája (charitológia)
16. Életünk Krisztus – A szentségi élet (általános szentségtan)
17. Az élet kenyere – Az Eucharisztia
18. A többi szentség

Római Katolikus Hittan Tanterv

V. Jöjj el, Uram, Jézus – A végső dolgok (eszkatológia)

19. Élet a halál után, a különítélet és a végső beteljesedés (parúzia)
20. Összefoglaló kérdéssor

MÁSODIK RÉSZ: KATOLIKUS ERKÖLCSTAN

Bevezetés – Az erkölcs, az erkölcsstan, az erkölcssteológia fogalma

VI. Ha el akarsz jutni az örök életre, tartsd meg a parancsokat! – Általános erkölcssteológia – Az erkölcssteológia alapfogalmai

21. Az ember boldogságra hivatott
22. Az erkölcs és a kinyilatkoztatás története
23. Az Egyház erkölcsi tanítása – Az erkölcssteológia fejlődése
24. Az isteni bölcsesség műve – Az erkölcsi törvény
25. Az egyén legrejtettebb magva – A lelkiismeret
26. Az ember szabadsága – Az emberi cselekvés mint az erkölcsi élet legfőbb tényezője
27. Az erények – Pozitív válasz Isten hívására
28. A bűn – Negatív válasz Isten hívására

VII. Szeresd Uradat, Istenedet! – Az Istennel való erkölcsstanunk erkölcsstana

29. A teológiai erények és a vallásosság általános jellemzése
30. A hit
31. A remény
32. A szeretet
33. A vallásosság – A helyes istentisztelet gyakorlata

VIII. Szeresd felebarátodat! – Az emberi kapcsolatok, az anyagi javak és a szellemi értékek

34. A házasság és a család. A keresztény ember kötelességei a nemiséggel kapcsolatban

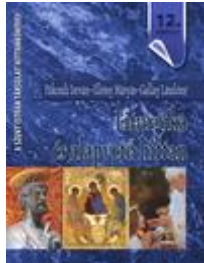
35. Az emberi személy méltósága, az emberi élet tisztelete
36. Az anyagi javak keresztény szemlélete
37. A szellemi értékek az ember életében
38. A kultúra és a tudomány
39. A keresztény ember felelőssége a nemzeti elkötelezettség és a közélet terén
40. Összefoglaló kérdéssor

Függelék

A család az Egyház tanításában (Kiegészítő anyag)

A II. Vatikáni Zsinat (1962-1965) dokumentumai

Liturgika és alapvető hittan - 12. évfolyam

Óraszám:

1 óra/hét → 40 óra/év

2 óra/hét → 80 óra/év

A tantervhez tartozó részletesen kidolgozott tanmeneteket lásd a **Hittansuli honlapon a Tanároknak/Tanmenetek menüpontban.**

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél:

Ebben az évfolyamban jutnak el a fiatalok az érett felnőttkor küszöbére. Dönteniük kell olyan fontos kérdésekről, mint pályaválasztás, hivatás, később párválasztás. Nem mindegy, hogy milyen értékrend alapján és hogyan döntenek. El kell jutniuk a megalapozott hívő világnézetre, képesnek kell lenniük a tudatos önnevelésre, Jézus-követésre. A liturgika tantárgy keretén belül elsajátított ismeretek elmélyítik az egyház liturgiájában való részvétel fontosságának tudatát. Az alapvető hittan hitünk fő igazságait állítja a fiatalok elé a felnőtt élet küszöbén, bemutatja azok kapcsolatát a természettudománnyal és a mai élet gyakorlati kérdéseivel.

Nevelési cél:

A hittanórák célja ne csak az ismeretközlés legyen, hanem vezesse el a tanulókat a krisztusi életre! Adjunk nekik alkalmat, hogy kérdéseiket nyugodtan megfogalmazzák és feltegyék. Tudatosítjuk a tanulóban, hogy hite legyen öntudatos állásfoglalás, melyet mások előtt is ki tud fejteni, és meg tud védeni. Mindezt Jézus Krisztusban való elkötelezettsége, egyéni, családi és közösségi élete támassza alá. A felnőtt kereszténynek a hit fényében kell tudnia felelni az élet kérdéseire. Meg kell felelnie Jézus követelményeinek és felelősséggel kell vállalnia helyét és feladatait az Egyházban és a világban. Az érettségire készülő fiatal minderre folyamatosan kell felkészíteni, fokozatosan saját lábára állítva az ismeretszerzésben, az önnevelésben, hogy végül szabad elhatározással kötelezhessen el magát Jézus Krisztus követésére. Fel kell ismernie Isten rá vonatkozó akaratát és ennek megfelelően kell vállalkoznia Isten ügyének szolgálatára.

Módszertani javaslatok:

- a katolikus és protestáns liturgia összehasonlítása;
- saját betlehem készítése;
- szentségimádás az osztály közösségével;

Római Katolikus Hittan Tanterv

- ismerkedés a misekönyv használatával;
- szentképek gyűjtése;
- katolikus könyvtárak, könyvesboltok látogatása;
- katolikus rádióműsorok hallgatása;
- csoportmunka:
 - a különböző országok egyházi hagyományainak megismerése;
 - forrásfeldolgozás a Szentírásból;
 - adatgyűjtés a védőszentjeinkről;
- Egy önként választott szerzetesrend bemutatása;
- Közösen végzett imádság egymásért;
- A **Hittansuli honlapon** található feladatok megoldása;

A tananyaghoz javasolt érettségi témakörök

Bővebben lásd a **Hittansuli honlapon** a Dokumentumok/Hittan érettségi menüpontban

AZ ÜDVTÖRTÉNET MISZTÉRIUMAI A LITURGIÁBAN (DOGMATIKA)

A megváltás dogmatikája – a húsvéti ünnepkör

A szentmise mint központi misztérium

A misztérium fogalma

A szentségek fogalma

„A MESSIÁS MINT A NÉPEK VILÁGOSSÁGA”

VALLÁS, VILÁGVALLÁSOK, EGYHÁZ, KINYILATKOZTATÁS

A kereszténység előtti keleti vallások és a zsidó vallás

Az egyház fogalma a katolikus egyház önértelmezése alapján

A vallás és a vallásosság fogalma

A kinyilatkoztatásra adott válasz: a hit

Tartalom

ELSŐ RÉSZ: LITURGIKA

1. Bevezetés – Ünneplés és liturgia
2. Krisztus egy évben és egy napban – Az egyházi év
3. A csúcs – Húsvét
4. A megtestesülés titka – Karácsony
5. Az évközi idő
6. Szentek a liturgiában
7. A helyszínek
8. A liturgikus anyagok
9. Liturgikus ruhák és eszközök
10. Összehangolt mozgás
11. Az Eucharisztia megünneplése
12. A beavató szentségek liturgiája
13. A két gyógyító szentség liturgiája
14. A közösség szolgálatának két szentsége
15. Szentelmények, áldások, körmenetek
16. A temetés
17. A zsoltosma
18. Szabályok és szabadság a liturgiában
19. Keleti, mégis katolikus liturgia – A görögkatolikus rítus különbözőségei

20. Összefoglalás

MÁSODIK RÉSZ: ALAPVETŐ HITTAN

Bevezetés

21. Az ember „fogékony” Istenre

22. Az isteni kinyilatkoztatás

23. Az isteni kinyilatkoztatás továbbadása

24. A Szentírás

25. Az ember válasza Isten hívására – A hit

26. Hitvallás, hitvallási formulák

27. Isten – Szentháromság

28. Az Atya – Mindenható és Teremtő Isten

29. Az angyalok, az ember és a bűnbeesés

30. Jézus Krisztus, a mi Urunk

31. A megváltás misztériuma

32. A Szentlélek – Isten Lelke

33. Az Egyház Isten tervében

34. Az Egyház – Isten népe, Krisztus teste, a Szentlélek temploma

35. Az Egyház jelzői

36. A krisztushívők

37. A szentek közössége, és Mária – Krisztus Anyja, az Egyház Anyja

38. A bűnbocsánat

39. Feltámadás, örök élet

40. Összefoglalás